

Bundesministerium
des Innern

Bundesamt
für Migration
und Flüchtlinge

Almanya'ya hoş geldiniz

Göçmenler için bilgiler

www.bamf.de

Kitapçık hakkında

Almanya'ya taşınmayı mı düşünüyorsunuz veya kısa bir süre önce taşındınız ve burada yaşamanızı sürdürmek mi istiyorsunuz? O zaman birçok yeniliğe ve değişikliğe hazırlıklı olmalısınız. Bu kitapçık size kılavuzluk yapacak ve yeni vatanınıza alışmanızda ve uyum sağlamanızda yardımcı olacaktır.

Aşağıda şu konular hakkında bilgi edinebilirsiniz:

- Almanya'daki yaşam hakkında önemli açıklamalar
- Gerekli ve önemli telefon numaraları, öneriler ve başvuru adresleri
- Günlük yaşam için öğütler.

Muhtemelen kafanızdan şu sorular geçmektedir: Nasıl iş bulabilirim? Nerede Almanca öğrenebilirim? Hangi belgeler gerekebilir ve çocuklarımı hangi okula gönderebilirim? Elinizdeki kitapçık bu ve benzeri sorularda yardımcınız olacaktır. Ayrıca özel durumlarda ayrıntılı bilgi alabileceğiniz kişi veya kurumları (örneğin yakınınızdaki göçmen bilgilendirme merkezinin çalışanlarını) bulabilirsiniz. Kimi durumlarda da komşunuza, iş arkadaşınıza veya arkadaşınıza danışmak da yararlı olabilir.

Almanya'ya hoş geldiniz – internette de

Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi'nin (BAMF) internet sayfasında birçok dilde bu broşüre ek olarak başka bilgiler edinebilirsiniz. Adresi: www.bamf.de/willkommen-in-deutschland.

Alman uyruklu göçmenler

Konum ve durumunuz için özel hazırlanmış kitapçıklar ayrıntılı bilgi içermektedir. "Willkommen in Deutschland – Zusatzinformationen für Spätaussiedler" (Almanya'ya hoş geldiniz – Alman uyruklu göçmenler için bilgiler) adlı bu kitapçığı Federal Hükümet'in yayın dağıtım servisinden (Publikationsversand der Bundesregierung) getirebilirsiniz (Adresi bu broşürün arka kapağında bulabilirsiniz).

Kitapçık rehberi

İçindekiler

I. Almanya'ya giriş	8
1. Giriş mevzuatı	8
2. Aile (eş) birleşimi	10
II. Almanca öğrenmek	12
1. Uyum kursu: Dil ve Daha Fazlası	12
2. Meslek İçin Almanca	16
3. Çocuklar ve Gençler için Almanca	17
III. Bilgi ve Danışma	18
1. Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)	18
2. Genç Göçmen Danışmanlığı – Göçmen Kökenli Gençler İçin Danışmanlık	21
3. Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi Halkla İlişkiler Servisi	22
4. Bilgi Kaynağınız İnternet	22
IV. Oturum ve Vatandaşlığa Geçiş	24
1. Oturum Yasası Hakkında Başvuru Adresi	24
2. Oturum Yasasıyla İlgili Bilgiler	26
3. Vatandaşlığa Kabul	29
V. İş ve Meslek	34
1. Yabancı Diploma ve Belgelerin Tanınması	35
2. Meslek Danışmanlığı, Meslek Eğitim ve İşyeri Bulma Yardımı	37
3. Meslek Geliştirme	41
4. Girişimcilik ve Serbest Çalışma	42
5. İş Hukuku: Çalışma Saatleri, Tatil ve Hastalık	44
6. Gelir ve Vergi	46

VI. Konut ve Kira 48

1. Konut Arama 48
2. Taşındıktan Sonra Yapılacak İşler 50
3. Devlet Yardımları 51
4. Kira ve Kira Hukuku 52

VII. Çocuklar ve Aile 56

1. Hamilelik ve Doğum İzni 56
2. Ebeveynlik İzni ve Yardımı 59
3. Çocuk Parası ve Çocuk Yardımı 62
4. Çocuk Bakım İmkânları 64
5. Anlaşmazlık, Bunalım ve Aile İçi Şiddet 66

VIII. Okul, Meslek Eğitimi ve Yüksek Eğitim 68

1. Almanya'nın Eğitim Sistemi ve Okullar 68
2. Meslek Eğitimi 74
3. Almanya'da Yüksek Öğrenim 76
4. Yetişkin Eğitimi 78

IX. Sağlık ve Önlemleri 80

1. Hastalık ve Kaza 80
2. Tedbir Muayenesi ve Aşılar 83
3. Aids Danışmanlığı 86
4. Uyuşturucu ve Bağımlılık Danışmanlığı 88
5. Engelli İnsanların Katılımı 90

X. Banka ve Sigortalar	92
1. Para İşleri ve Ödeme Araçları	92
2. Yasal Sosyal Sigorta	94
3. Eşya Sigortası ve Kişisel Sigortalar	102
XI. Alışveriş ve Tüketici Hakları	104
1. Alışveriş ve Ödeme	104
2. Garanti ve Sağlamlık Teminatı	106
3. Evlerde Satış	107
XII. Örgüt ve Organizasyonlar	110
1. Dernek ve Federasyonlar	110
2. Göçmen Organizasyonları	112
XIII. Almanya'da Yaşam	114
1. Siyasi ve Hukuki Düzen	114
2. Siyasi Partiler ve Siyasi Katılım	117
3. Uyum (Danışma) Meclisleri	118
4. Dini İnanç	119
Dizin	122
Acil Durumlar	126

I. Almanya'ya giriş

1. Giriş mevzuatı

Avrupa Birliği ülkelerinin vatandaşları Almanya'ya vizesiz giriş yapabilirler. Diğer ülkelerden gelen yabancılar için prensip itibariyle vize zorunluluğu vardır.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Yarım yıl içinde bir kez olup üç ayı geçmeyen ziyaretler için Avrupa Birliği bazı ülke vatandaşlarına vize şartını kaldırmıştır. Ülkenizin bu uygulamaya dahil olup olmadığını Almanya'nın yurtdışı temsilciliklerinden ya da Dışişleri Bakanlığı'nın (Auswärtiges Amt) internet sayfası www.diplo.de'den öğrenebilirsiniz.

Başvuru yöntemi

Vize dilekçesini ülkenizde yaşadığınız bölgeyle ilgili Alman yurtdışı temsilciliğine vermeniz gerekir. İlk önce gerekli evrak ve özellikler hakkında bilgi edinmeniz tavsiye olunur. Vize süreci hakkında tüm bilgileri, sözkonusu elçilik veya konsolosluluğun internet sayfasından elde edebilirsiniz. Almanya'nın tüm yurtdışı temsilciliklerinin adres ve telefon numaralarını Dışişleri Bakanlığı'nın www.diplo.de adlı internet sitesinde bulabilirsiniz. Buradan, aynı zamanda Almanya'ya giriş ve vize mevzuatları hakkında da bilgi edinebilirsiniz. Vize ücreti genelde kişi başına 60 Avro'dur.

Dış temsilcilik, üç aya kadar sürecek ikâmetlerde, vize dilekçesini ortalama iki ila on gün içinde cevaplandırır. Tatil zamanlarında bu süre uzayabilir. Şayet üç aydan daha uzun bir süre kalmak istiyorsanız, birkaç ay beklemeyi göze almalısınız. İş yoğunluğundan dolayı, bekleme süresini azaltmak amacıyla, önceden randevu almanız tavsiye olunur.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Şayet Almanya'ya çalışmak için gelmek istiyorsanız, her halükârda vize almanız gerekir. Avrupa Birliği, İzlanda, Lihtenştayn, Norveç ve İsviçre vatandaşları bu uygulamanın dışındadır.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Internet:

- Dışişleri Bakanlığı: www.diplo.de Seçenek: Einreise und Aufenthalt ("Giriş ve İkâmetgâh")
- Alman Akademik Mübadele Servisi (Deutscher Akademischer Austauschdienst): www.daad.de

E-posta:

- Dışişleri Bakanlığı'nın halkla ilişkiler servisi:
buergerservice@diplo.de

Telefon:

- Dışişleri Bakanlığı'nın halkla ilişkiler servisi:
+49 30 1817-2000 (Pazartesi – Cuma: 9:00–15:00)

2. Aile (eş) birleşimi

Avrupa Birliği vatandaşı olmayan kişilerin, Almanya'da yaşayan eşlerinin yanında kalabilmeleri için, giriş yapmadan önce en azından basit konuşmaları yapacak kadar Almanca bildiklerini kanıtlamaları gerekir. Almanya'da yaşayan eşin Alman vatandaşı olması bu zorunluluğu ortadan kaldırmaz. Almanca öğrenmekte gaye, gelen kişinin topluma mümkün olduğu hızla uyum sağlamasıdır.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Almanca bilgisinin boyutları hakkında daha geniş bilgiyi Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi'nin internet sitesinin www.bamf.de/publikationen adresindeki broşürden (Faltblatt zum Ehegattennachzug) sipariş edebilir veya indirebilirsiniz.

İstisnalar

- Almanya'da yaşayan eş yüksek nitelikli meslek sahibi veya bilimsel araştırmacı ve Almanya'ya gelmeden önce evlenmiş ise;
- Gelecek eş, bedensel, zihinsel ya da ruhsal hastalık veya engellilikten dolayı Almanca öğrenemeyecek durumda ise,

Almanca bilgi şartı aranmaz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Yabancılar dairesi
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Genç Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi:
www.bamf.de/ehgattennachzug
- Aile birleşimi için gerekli Almanca hakkında bilgiler:
Goethe-Institut: **www.goethe.de**, seçenek: "Deutsch lernen/
Ehgattennachzug" (Almanca öğrenmek/Aile birleşimi)

E-posta:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:
info.buerger@bamf.bund.de

Telefon:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:
+49 911 943 6390 (Pazartesi – Cuma: 9:00–12:00)

Kitapçıklar:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:
www.bamf.de/publikationen
 - **Aile birleşimi için gerekli Almanca temel bilgileri** (değişik dillerde mevcuttur)

II. Almanca öğrenmek

Almanca öğrenmenin çeşitli yolları vardır: Okullarda, üniversitelerde, kültür merkezlerinde, derneklerde, halk yükseköğretiminde ve özel okullarda Almanca kursları verilmektedir. Burada da “en pahalı kurs en iyisidir” denemez. Karşılaştırma yapmakta fayda vardır. Verilen kurs toplam kaç saatten ibarettir? Kaç kişilik sınıflarda verilmektedir? İçerik nedir? Ders veren kişinin eğitim durumu nedir?

ÖNEMLİ AÇIKLAMA:

Almanya’da yaşamak istiyorsanız, mümkün olduğu kadar çabuk Almanca öğrenmenizde fayda vardır. Yeni insanlarla tanışabilmek, güncel yaşamda anlaşabilmek ve iş bulabilmek için dil bilgisi çok önemlidir. Bir kursa katılırsanız, Almanca dilini temelden düzgün öğrenebilirsiniz.

1. Uyum kursu: Dil ve Daha Fazlası

Uyum kursu, Alman Devleti tarafından sizi desteklemek amacıyla verilmektedir. Güncel yaşamda anlaşabilecek Almanca bilgisine sahip değilseniz, bazı koşullarda bir kursa katılabilirsiniz ya da katılmak zorunda kalabilirsiniz. Devlet tarafından finanse edilen bu kurslar dil kursu ve yönelim kursu olmak üzere iki kısımdan oluşur. Uyum kursu genelde toplam 660 saat sürer. Tüm gün veya yarım günlük olarak verilir. İnternette, kursa katılmak için gerekli koşullara sahip olup olmadığınızı öğrenebilirsiniz (www.bamf.de/integrationskurs).

Dil kursu

Dil kursu 600 saatten, bazı durumlarda ise 900 saatten ibarettir. Kurslarda güncel yaşamın önemli konuları ele alınır, örneğin:

- Alışveriş ve ev yaşamı,
- Sağlık,

- İş ve meslek hayatı,
- Çocukların yetiştirilmesi ve eğitim,
- Boş zamanlar ve sosyal ilişkiler,
- Medya ve mobilite.

Buna ilaveten Almanca mektup ve elektronik posta yazmayı, form doldurmayı, telefonlaşmayı ve iş bulma dilekçesi vermeyi öğrenirsiniz.

Yönelim kursu

Uyum kursunun son bölümü olan yönelim kursu 60 saatten ibarettir. Bu bölümde:

- Alman hukuk düzeni, tarihi ve kültürü,
- Almanya'daki hak ve yükümlülükler,
- yaşadığınız bölge,
- Din hürriyeti, hoşgörü ve eşit haklar gibi, Almanya'da büyük önem teşkil eden değerler,
- Vatanınızın kültürü,

ele alınır.

Özel Uyum Kursları

Sizinle aynı amaç ve gereksinime sahip insanlarla öğrenmek her zaman daha verimlidir. Bu, uyum kursları için de geçerlidir. Bundan dolayı, uyum kurslarının yanısıra özel sunumlar vardır:

- Okuma ve yazması olmayan veya zorlanan insanlar için kurslar
- Sadece kadınların katıldığı, onların ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenen “kadınlar için uyum kursları”
- Özellikle yetiştirme ve eğitim konularını ele alan “ebeveynler için uyum kursları”
- Gençleri meslek ve yüksek öğretime hazırlayan “gençler için uyum kursları”
- Desteğe özellikle ihtiyacı olan insanlar için “destek kursları”

Ayrıca hızlı öğrenenler için uyum kursu 430 saatlik yoğun kurs olarak da verilir.

Uyum kursu sertifikası

Dil ve yönelim kursunu bitirdiğinizde sınavdan geçersiniz. Her iki sınavı geçtiğiniz takdirde uyum kursu sertifikasını almaya hak kazanırsınız. Bu sertifika sizin yeterli Almanca bildiğinizi ve Alman Toplumunu hakkında temel bilgilere sahip olduğunuzu belgeler. “Uyum kursu sertifikanız” varsa, sekiz yıl yerine, yedi yıllık ikâmetten sonra Alman Vatandaşlığı’na geçebilirsiniz. Ayrıca bu sertifika iş bulmanızda da yararlı olur.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızda:

- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Genç Göçmen Danışmanlığı
- Uyum dairesi ve belediyenin kültürlerarası bürosu
- Kültür merkezleri
- Dil okulları ve üniversiteler
- İş ajansı ve iş merkezi

İnternet:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi:
www.bamf.de/integrationskurs

E-posta:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:
info.buerger@bamf.bund.de

Telefon:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:
+49 911 943 6390 (Pazartesi – Cuma: 9:00–12:00)

Kitapçıklar

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:
www.bamf.de/publikationen:
 - **Almanca öğreniniz!**
(Almanca, Arapça, İngilizce, Fransızca, İtalyanca, Kürtçe (Kırmançi), Farsça, Lehçe, Rusça, İspanyolca, Çekçe, Türkçe ve Vietnamca)
 - **Almanca öğren – Şansını artır**
(Gençlik uyum kursuna dair kitapçık; Almanca, İngilizce, Rusça ve Türkçe)
 - **Ailenizin geleceği için – Almanca öğrenmek**
(Ebeveyn uyum kursu için kitapçık; Almanca, İngilizce, Rusça ve Türkçe)

2. Meslek İçin Almanca

İş bulabilmek veya meslekte başarılı olabilmek için Almanca'yı iyi bilmek çok önemlidir. Bu yüzden, mesleki gereksinimler için Almanca kursları düzenlenmektedir. Burada, iş arkadaşlarınızla, müşterilerinizle ve şef veya üstlerinizle anlaşabilmeniz için gerekli kelime hazinesi, deyimler ve gramer öğretilir. Bunun yanında komplike metin ve talimatları anlamayı, iş ile ilgili mektup ve elektronik posta yazmanın püf noktalarını öğrenirsiniz.

Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi ESF-BAMF Programı kapsamında göçmen kökenlilere yönelik ücretsiz "Meslek İçin Almanca" kursu sunmaktadır. Bu kurslarda Almanca dersi, mesleki öğretim ve vasıflandırma ve staj yoluyla meslek tanıma imkânı sunulmaktadır.

Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi dışında başka mesleki Almanca kursları da vardır. Genelde bu kurslar için katılım ücreti alınır. Aralarında büyük farklılıklar bulunan bu kursları içerik olarak inceleyip karşılaştırmakta fayda vardır. Bu şekilde ihtiyacınıza en uygun kursu seçebilirsiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızda:

- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Genç Göçmen Danışmanlığı
- Dil okulları ve üniversiteler
- İş ajansı, iş merkezi ya da belediyenin yetkili kuruluşu
- İşvereniniz

İnternet:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi:
www.bamf.de/esf-bamf

E-posta:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:
info.buerger@bamf.bund.de

- ESF-Yönetimi (Meslek için Almanca):
esf-verwaltung@bamf.bund.de

Telefon:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:
+49 911 943 6390 (Pazartesi-Cuma, 9:00–12:00)
- ESF Yönetimi: **+49 221 92426-400**
(Pazartesi-Perşembe 9:00–15:00, Cuma 9:00–14:00)

Kitapçıklar

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi
İnternet sitesinin **www.bamf.de/publikationen** adresinde:
 - **Mesleki Almanca Desteği**
(Almanca, Arapça, İngilizce, Fransızca, Rusça ve Türkçe)

3. Çocuklar ve Gençler için Almanca

Çocuk ve gençlerin Almanca öğrenebilmeleri için yuvalar ve okullarda türlü imkânlar bulunmaktadır. Bu konuyla ilgili olarak VIII “Okul, Meslek ve Yüksek Eğitim” bölümünde daha geniş bilgi bulabilir veya yuva ve okullardan doğrudan bilgi edinebilirsiniz.

III. Bilgi ve Danışma

Almanya’da geçireceğiniz ilk hafta ve aylarda muhtemelen birçok şeyi yadırgayacaksınız. Vatanınızda size normal ve olağan gelen bazı şeylerin burada aynı şekilde işlemediğine tanıklık edeceksiniz. Elinizden geldiğince bilgi edinip danışma hizmetlerinden faydalanınız. Almanya’da ihtiyaç durumunda size yardımcı olacak çeşitli kuruluş ve oluşumlar bulunmaktadır. Size başvurabileceğiniz yerleri tanıtmak istiyoruz.

1. Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)

Göçmen Danışmanlığı elemanları problemlerizi bürokrasiden uzak ivedilikle çözmenizde yardımcı olurlar. Almanya’daki ilk gününüzden itibaren birtakım konularda size destek olurlar:

- **Almanca öğrenmek**
(Örneğin: Nerede Almanca öğrenebilirim? Kurslar ücretli mi?)
- **Okul ve meslek**
(Örneğin: Elimdeki diploma burada geçerli mi? Nasıl ve nerede iş bulabilirim?)

- **Konut ve kira**
(Örneğin: Nerede ev bulabilirim? Fiyatı ne olur?)
- **Sağlık**
(Örneğin: Sağlık sigortası gerekir mi? Hangi hekime gitmem gerekir?)
- **Evlilik, aile ve çocuk yetiştirme**
(Örneğin: Hamilelik döneminde kim yardımcı olabilir? Evlilik sorunlarında nereye danışabilirim?)

Problemler birlikte çözülür

Danışmanlarınız, genelde ana dilinizi konuşurlar ve Almanya'ya alışma sürecindeki sorun ve zorluklarınız hakkında bilgi sahibidirler. Kişisel bir görüşmeden sonra sizinle beraber bir plan geliştirip güncel hayata rahat ayak uydurmanızı sağlamaya çalışırlar. Danışma süreci bilgi ve yeteneklerinize odaklanarak sürdürülür. Destek sunumları ve Almanca öğrenim imkânları hakkında bilgi edinarsınız. Danışmanlar aynı zamanda devlet kaynaklı uyum kursları veya yakınınızdaki uyum destek sunumlarından yararlanabilme imkânlarını araştırırlar.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Yetişkin Göçmen Danışmanlığı her zaman ücretsizdir.

Göçmen danışmanlığı nerelerde var?

Almanya'nın birçok yerinde göçmen danışmanlık merkezleri vardır. Aşağıdaki yerlerde bu hizmetten yararlanabilirsiniz:

- Arbeiterwohlfahrt
(İşçi ve ailelerine yardım eden hizmet kurumu)
- Deutscher Caritasverband (Alman Caritas hayır kurumu)
- Diakonisches Werk der Evangelischen Kirchen
(Protestan Kilisesi'nin sosyal hizmet kuruluşu)
- Deutscher Paritätischer Wohlfahrtsverband
(Alman Eşitlikçi Sosyal Yardım Kurumu)
- Deutsches Rotes Kreuz (Alman Kızılhaç Kurumu)
- Zentralwohlfahrtsstelle der Juden in Deutschland
(Almanya Yahudi Sosyal Yardım Merkezi)
- Bund der Vertriebenen (Sürgünler Birliği)

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Yabancılar dairesi
- Geçici yurtlar
- Yerel yönetim
- Arkadaş, akraba ve komşular
- İşvereniniz
- Dernekler

İnternet:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi:
www.bamf.de/migrationsberatungsstellen:
Yakınıınızdaki danışma merkezini bulmanızda WebGIS adlı bilgi sistemi yardımcı olur.

E-posta:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:
info.buerger@bamf.bund.de

Telefon:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:
+49 911 943 6390 (Pazartesi – Cuma, 9:00–12:00)

Kitapçıklar

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:
(İnternet sitesinin **www.bamf.de/publikationen** adresinde):
 - **Danışınız!**
(Almanca, Arapça, İngilizce, Fransızca, İtalyanca, Farsça, Lehçe, Rusça, İspanyolca, Çekçe, Türkçe ve Vietnamca)

2. Genç Göçmen Danışmanlığı – Göçmen Kökenli Gençler İçin Danışmanlık

Yabancı bir ülkedeki ilk dönem özellikle gençler için aynı zamanda hem heyecan verici hem de yorucudur. Yeni arkadaşlıklar kurup okul ya da meslekte kendilerini kanıtlamak isterler. Genç Göçmen Danışmanlıkları (JMD) genç insanlara Almanya'daki yeni çevreye alışmada yardımcı olurlar. Okul mecburiyeti bitmiş göçmen genç ve yetişkinlere 27 yaşına kadar refakat eder, danışmanlık hizmeti sunarlar.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Genç Göçmen Danışmanlığı siz ve çocuğunuz için her zaman ücretsizdir.

Özel Sunumlar ve Kişisel Danışmanlık

Genç Göçmen Danışmanlığının hizmetleri uyum destek planlı kişisel refakatten özel durum danışmanlığına, ebeveyne hizmetlerden grup çalışmaları ve kurslara kadar uzanır. Buralarda birçok konu hakkındaki sorulara cevap bulabilirsiniz:

- Yetiştirme, çocukluk ve gençlik
- Okul ve mesleki eğitim sistemi
- Meslek seçimi
- Bilgisayar ve Almanca öğrenme programlarının kullanımı

Genç Göçmen Danışmanlıkları Almanya genelinde 420 noktada bulunmaktadır. Gençlik sosyal hizmetleri sunan kurumlar tarafından işletilirler:

- Bundesarbeitsgemeinschaft Evangelische Jugendsozialarbeit (Federal Protestan Gençlik Sosyal Yardım Hizmetleri Çalışma Grubu)
- Bundesarbeitsgemeinschaft Katholische Jugendsozialarbeit (Federal Katolik Gençlik Sosyal Yardım Hizmetleri Çalışma Grubu)
- Arbeiterwohlfahrt (İşçi ve ailelerine yardım eden hizmet kurumu)
- Internationaler Bund (Uluslararası Birlik – Deutscher Paritätischer Wohlfahrtsverband ve Deutsches Rotes Kreuz iş birliğiyle)

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızda:

- Genç Göçmen Danışmanlığı
- Yabancılar dairesi
- Geçici yurtlar
- Yerel yönetimler
- Arkadaş, akraba ve komşular
- İşveren
- Dernekler

İnternet:

- En yakın danışmanlık noktasını internetten bulabilirsiniz:
www.jugendmigrationsdienste.de

3. Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi Halkla İlişkiler Servisi

Bunun dışındaki sorularınız için Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi Halkla İlişkiler Servisi'ne başvurabilirsiniz. Özellikle göç kanunuyla ilgili olan, uyum kursları, oturma izni veya vatandaşlığa geçme gibi konularda bilgilendirir.

Pazartesten cumaya kadar saat 9 ve 12 arasında **0911 943-6390** numaralı telefondan arayabilir, ya da **info.buerger@bamf.bund.de** adresine e-posta yazabilirsiniz.

4. Bilgi Kaynağınız İnternet

İnternet, bilgi edinmenizde yüksek derecede yararlıdır. Birçok resmi daire, yerel yönetim ve kurumlar internet sitelerinde faydalı bilgiler sunmaktadır. Almanya'daki güncel yaşam hakkında bilgiler, yararlı adres ve bilgiler Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi'nin internet sitesinin "Almanya'ya hoş geldiniz" adlı sayfasında bulunmaktadır:

www.bamf.de/willkommen-in-deutschland

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

İnternet gittikçe daha çok insan tarafından kullanılmaktadır. Fakat dolandırıcılardan korunmak için interneti büyük bir dikkatle kullanmak gerekir. Özellikle banka hesap bilgileri konusunda çok dikkatli olmalısınız.

İnternet kullanımındaki tehlikeler hakkında bilgi veren, Federal Hükümet'in Basın ve Bilgi Servisi tarafından yayınlanan "**Verbraucherschutz – guter Rat in Alltagsfragen**" (Tüketiciyi koruma – güncel konular için ipuçları) adlı kitapçığı www.bundesregierung.de adresinin "Service/Broschüren" adlı alt seçeneğinden temin edebilirsiniz. Tüketici koruma merkezleri ve göçmen danışmanlık servisleri çalışanları da bu konuda yardımcı olurlar.

İnternette sunulan her şey doğru ve güvenilir değildir. Hatta kimi site ve sayfada yanlış bilgiler bulunmaktadır. Menü'nün "Impressum" (künye) seçeneğini tıkladığınızda, sayfa sorumlusunun adını öğrenebilirsiniz. Künyesi olmayan sayfalara güvenmeyiniz. En güvenilir sayfalar bakanlık, resmi makam ve daireler tarafından düzenlenmiş sayfalardır.

NASIL VE NEREDEN BİLGİ ALABİLİRİM?

Adres ve telefon numarası bulmaya yarayan başka bir kaynak "Gelbe Seiten®" adlı, her şehir veya bölge için yayınlanan, branşlara göre düzenlenmiş telefon rehberidir. Örneğin Wohnungsamt (Konut ve kira yardım dairesi) gibi resmi daireleri "Behörden" (resmi daireler) arama sözcüğü sayesinde rehberde bulabilirsiniz. Bu rehberde internette www.gelbeseiten.de adresinden de ulaşabilirsiniz.

IV. Oturum ve Vatandaşlığa Geçiş

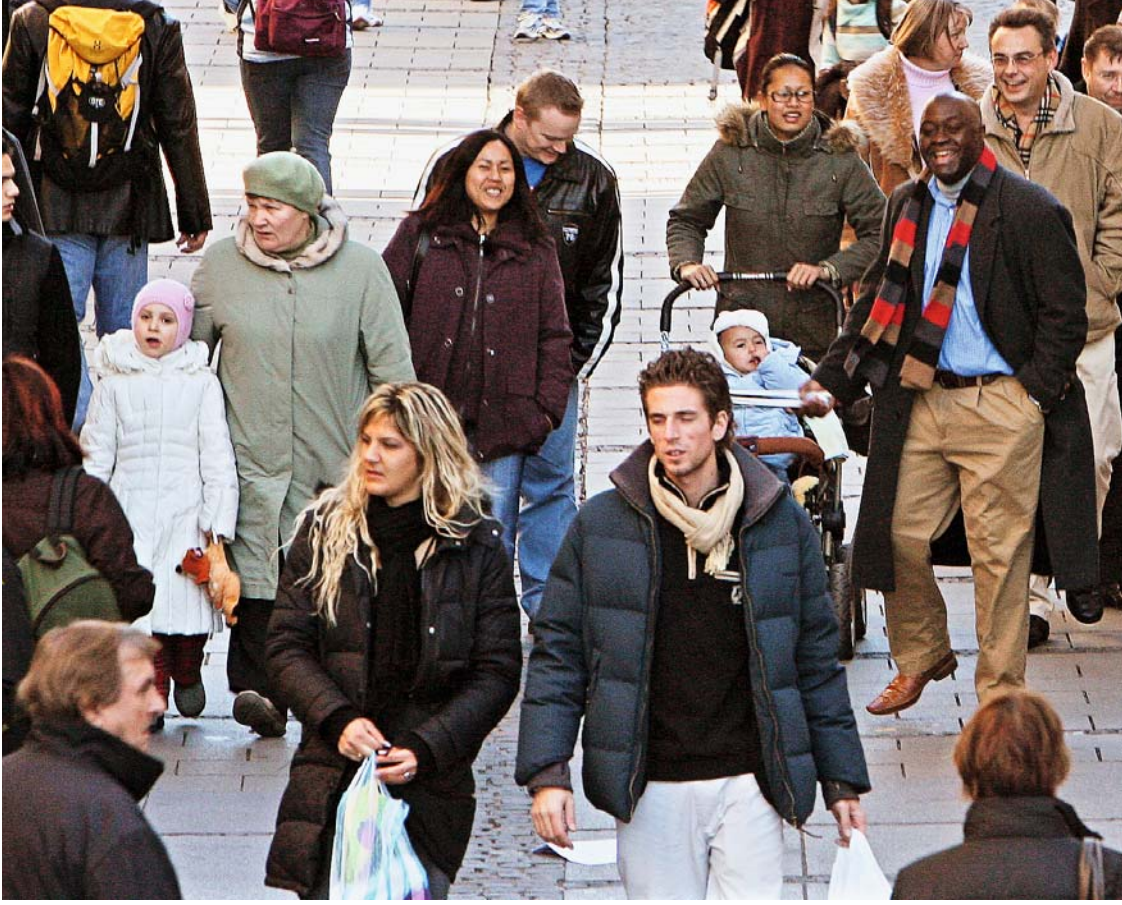
1. Oturum Yasası Hakkında Başvuru Adresi

Hayatınızı Almanya’da sürdürmek istiyorsanız veya Almanya’ya halihazırda giriş yapmışsanız, oturma izin yasasının mevzuatı çok önemlidir. Oturum izin koşulları statünüze göre değişir. Alman uyruklu göçmenler, Avrupa Birliği üye ülkesi vatandaşları, Avrupa Ekonomi Bölgesi (AEB – AB artı İzlanda, Lihtenştayn ve Norveç) ve İsviçre vatandaşları ve bunun dışındaki ülke vatandaşlarına değişik mevzuatlar uygulanır.

Avrupa Birliği, Avrupa Ekonomi Bölgesi ve İsviçre Vatandaşları İçin Başvuru Adresleri

AB veya AEB vatandaşı olarak Almanya’da yaşamak istiyorsanız serbest dolaşım hakkından yararlanabilirsiniz. Bu başka uyruğa sahip aile fertleriniz için de geçerlidir. Ülkeye girişten hemen sonra Alman vatandaşları gibi nüfus dairesine (Einwohnermeldeamt) kayıt yaptırmanız gerekir. Yabancılar Dairesi tarafından size Oturum Yasası hakkında belge verilir. Aile fertlerinizden başka uyruğa sahip olanlar varsa, onlara da Oturum Kartı verilir.

İsviçre uyruklu iseniz, Avrupa Birliği ve İsviçre arasındaki anlaşmaya göre serbest dolaşım hakkına sahipsinizdir. Yabancılar Dairesi tarafından size oturum izni verilir.

ÖNEMLİ NOT:

Almanya'daki AB vatandaşları, en az 3 aydan beri Almanya'da ikamet ettikleri ve 18 yaşını doldurdıkları takdirde, yerel seçimlerde oy verme hakkına sahiptirler.

Avrupa Birliği, Avrupa Ekonomi Bölgesi ve İsviçre Harici Ülke Vatandaşları İçin Başvuru Adresi

AB, AEB ve İsviçre vatandaşı olmayan kişiler bulunduğu bölge veya şehrin Yabancılar Dairesi'ne başvurmalıdırlar. Bu merci oturma yasasıyla ilgili her konuda (buna çalışma izni de dahildir) karar yetkisine sahiptir ve AB dahilinde oturma, kalıcı oturma ve yerleşme izni konusunda nihai karar verir. Yetkili

Yabancılar Dairesi konusunda yaşadığınız yerin yerel yönetimi size bilgi verir.

Alman Kökenli Göçmenler İçin Başvuru Adresi

Alman kökenli göçmen veya aile ferdi olarak vatandaşlık konularında yerel yönetime başvurabilirsiniz. Buradaki çalışanlar size diğer idari ve resmi konularda da yardımcı olurlar. Daha geniş bilgiyi “Willkommen in Deutschland – Zusatzinformationen für Spätaussiedler” (Almanya’ya hoş geldiniz - Alman uyruklu göçmenler için bilgiler) adlı kitapçıktan da temin edebilirsiniz.

2. Oturum Yasasıyla İlgili Bilgiler

AB, AEB veya İsviçre vatandaşı değilseniz ve Almanya’da uzun süre kalmak istiyorsanız, oturma izni almak zorundasınız. Giriş vizesi dışında üç çeşit oturma izni vardır:

- Oturma izni (Aufenthaltserlaubnis)
- Yerleşme izni (Niederlassungserlaubnis)
- AB kalıcı oturma izni (Erlaubnis zum Daueraufenthalt-EU)

Oturma izni

Oturma izninin süresi sınırlıdır ve Almanya’da

- meslek öğrenimi yapanlar,
- çalışmak isteyenler,
- uluslararası hukuk, insani ya da siyasi nedenlerle kalabilecekler,
- ailevi nedenlerle göç edenler,
- Alman uyruğundan çıkmış olup dönüş yapan yabancı uyruklular ve
- başka bir AB ülkesinde kalıcı oturma iznine sahip kişilere verilir.

Oturma izni, kişi uyum kursuna katılmış olduğu takdirde uzatılabilir.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Üçüncü ülke vatandaşı konumundaki (yani AB, AEB ya da İsviçre vatandaşı olmayan) yabancılar, sadece oturma izninde açıkça belirtildiği takdirde çalışabilirler. AB, AEB ülkesi ya da İsviçre vatandaşları genelde çalışma serbestisine sahiptirler. Daha geniş bilgiyi bulunduğunuz yerdeki yabancılar dairesinden edinebilirsiniz.

Yerleşme izni

Yerleşme izni süresizdir ve Almanya'da çalışma iznini de içerir. Yerleşme iznini alabilmek için en az beş yıllık oturma iznine sahip olmanın yanısıra bir takım koşulları da yerine getirmeniz gerekir. Yerleşim izni için dilekçe verenlerin örneğin ailesinin ve kendi geçimini sağlayabiliyor olması, Almanca'ya yeteri kadar hâkim olması ve sabıka kaydının bulunmaması gerekir. İstisna durumlarda zamansal koşullar aranmayabilir, örneğin yüksek vasıflı meslek sahibi göçmenlerde olabileceği gibi.

AB Kalıcı Oturma İzni

AB Kalıcı Oturma İzni de süresizdir ve çalışma iznini de içerir. Verilme koşulları bakımından yerleşme izniyle benzerlik gösterir. AB Kalıcı Oturma İzni diğer Avrupa Birliği ülkeleri için de serbest dolaşım hakkını içerip, üye ülkelerde süreli oturma izni alma hakkını da tanır. Süresiz olan her iki oturma izni tek kişiye birden verilemez.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Yerleşme İzni ve AB Kalıcı Oturma İzni için gerekli olan Almanca bilginizi, uyum kursunu başarıyla bitirerek belgeleyebilirsiniz. Bu konudaki ayrıntıları elinizdeki kitapçığın "II. Almanca Öğrenmek" bölümünde okuyabilirsiniz.

NASIL VE NEREDEN BİLGİ ALABİLİRİM?

Oturma izniniz hakkında sorularınız varsa, danışmakta tereddüt etmeyiniz. Göçmen Danışma Merkezleri'nde her zaman size yardımcı olacak birini bulabilirsiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızdaki:

- Yerel yönetimler: Yabancılar Dairesi, Pasaport Bürosu
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Genç Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- İçişleri Bakanlığı: www.bmi.bund.de adresindeki "Themen/ Migration und Integration/Staatsangehörigkeit" seçeneğinden

E-posta:

- İçişleri Bakanlığı: www.bmi.bund.de adresindeki iletişim formu, "Kontakt/Bürgerservice" alt seçeneği.

Telefon:

- İçişleri Bakanlığı Halkla İlişkiler Servisi:
+49 30 18681-0 (Pazartesi – Cuma, 7:00–20:00)

3. Vatandaşlığa Kabul

Almanya’da sürekli yaşamak isterseniz, belli koşullarda vatandaşlığa kabul edebilirsiniz. Bunun için dilekçe vermeniz gerekir. 16 yaş ve üstü yabancılar şahsen başvurabilirken, daha küçük yaşta kişiler için dilekçeyi ebeveynleri verir.

Vatandaşlığa kabul dilekçeleri Federal Eyaletler’in yetki alanındadır. Dilekçe formlarını ilgili vatandaşlık dairesinden edinebilirsiniz. Hangi daireye başvurmanız gerektiği hakkında yerel yönetimden, yabancılar dairesinden veya göçmen danışma merkezlerinden bilgi alabilirsiniz.

İPUCU

Dilekçeyi vermeden önce daireye gidip bilgi edinmek, sürece dahil bir çok konuda kolaylık sağlar.

Ücret

Vatandaşlığa kabul işlemi kişi başına 255 Avro’dur. Anne ve babalarıyla vatandaşlığa geçen yetişkin olmayan her çocuk için 51 Avro ödenir. Vatandaşlığa kabul işlemi anne ve babalarından ayrı olarak yapılan çocuklar için ise 255 Avro alınır. Gelir düzeyiniz düşük ise ya da birden fazla çocuğunuzla beraber vatandaşlığa geçiyorsanız, ücret düşürülebilir veya taksitle ödeme imkânı tanınabilir.

Şartlar

KONTROL LİSTESİ

Aşağıda belirtilen şartlar yerine getirildiği takdirde, vatandaşlığa kabul edilme hakkınız vardır:

- Vatandaşlığa kabul tarihinde sınırsız oturma hakkı
- Vatandaşlığa kabul testini başarıyla geçmek (Almanya'nın hukuk ve toplum düzeninin yanı sıra yaşam şartları hakkında bilginiz varsa)
- Almanya'da sekiz yıllık yasal ikâmet
- Sosyal yardım ve ikinci derece işsizlik parası olmadan ("Hartz IV") ailenizin ve kendinizin geçimini kendi başınıza sağlayabilmek
- Yeterli Almanca bilmek
- Bir suç nedeniyle hüküm giymemiş olmak (sabıkasızlık)
- Federal Almanya Cumhuriyeti anayasasının özgürlükçü demokratik düzenine bağlılığınızı beyan etmek
- Eski vatandaşlığı kaybetmiş olmak veya vatandaşlıktan çıkmak.

Bu şartlardan en az bir tanesi yerine gelmediği takdirde vatandaşlığa kabul edilme hakkınız yoktur. Vatandaşlık kabul makâmı, kamusal yarar gördüğü hallerde, en azından önemli şartların bulunması durumunda vatandaşlığa kabul dilekçesine olumlu cevap verebilir.

Çocuklarla İlgili Düzenleme

Almanya'da doğan çocuklar, en az anne veya babaları Alman ise, otomatikman Alman Vatandaşlığı'na sahip olurlar. Yabancı uyrukluların çocukları ise, en az anne veya babaları doğum tarihinde Almanya'da sekiz yıllık yasal ikâmet süresini doldürmüş ve süresiz oturma hakkına sahipse, doğumdan itibaren Alman Vatandaşlığı'nı alırlar. Bu çocuklar 18 ila 23 yaş arasında Alman vatandaşlığıyla ebeveynlerinin vatandaşlığı arasında tercih yapmak zorundadırlar.

Vatandaşlığa Kabul Testi

Alman Vatandaşlığı için başvurmadan önce, Almanya'daki yaşam hakkında bilgi ve deneyim sahibi olduğunuzu kanıtlamanız gerekmektedir. Vatandaşlığa kabul testi, 60 dakikada yanıtlamanız gereken 33 sorudan oluşmaktadır. Her soruda dört seçenekten doğru olanını bulmanız gerekmektedir. En az 17 soruyu doğru cevaplandırduğunuz takdirde, testi başarmış olursunuz. Bu soruların 30'u "Demokraside Yaşamak", "Tarih ve Sorumluluk" ve "İnsan ve Toplum" konu alanlarını ilgilendirmektedir. Kalan 3 soru ise yaşadığınız eyaletle ilgilidir.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Almanya'dan okul diplomanızın bulunması durumunda, bedensel, zihinsel ya da ruhsal hastalık, engellilik ve ileri yaşlılık hallerinde bu teste katılmanız zorunlu değildir.

Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi'nin www.bamf.de/einbuengerung sayfasında denemelik bir test ile vatandaşlığa kabul testinin tüm sorularına ulaşabilirsiniz.

İPUCU

Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi'nin çevrimiçi (on-line) testi ücretsizdir. Fakat özel birçok internet sitesinde de vatandaşlığa kabul testine hazırlık kursları sunulmaktadır. Bu kursların ücreti hakkında bilgiler genelde çok küçük veya dikkati az çekecek yerlere yazılmaktadır. Bu nedenle sitenin genel işlem şartlarını (Allgemeine Geschäftsbedingungen, AGB) dikkatlice okumak gerekmektedir.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızda:

- Yerel yönetimler: Yabancılar Dairesi, Pasaport Bürosu
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Genç Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- İçişleri Bakanlığı'nın Göçmen, Mülteci ve Uyum Görevlisi:
www.einbuengerung.de
- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi: www.bamf/einbuengerung

E-posta:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi Halkla İlişkiler Servisi:
info.buerger@bamf.bund.de

Telefon:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi Halkla İlişkiler Servisi:
+49 911 943-6390 (Pazartesi – Cuma, 9:00–12:00)

Kitapçıklar:

- İçişleri Bakanlığı'nın Göçmen, Mülteci ve Uyum Görevlisi yayınları (www.integrationsbeauftragte.de adresinden, "Publikationen" alt seçeneğinden temin edilebilir):
 - **Wege zur Einbürgerung.**
Wie werde ich Deutsche – wie werde ich Deutscher?
(Vatandaşlığa Giden Yol. Nasıl Alman Olabilirim?)

V. İş ve Meslek

Bu bölümde Almanya’da çalışma ve meslek hakkında bilgiler sunulmaktadır. Yabancı diplomaların tanınması, iş aramada önemli hususlar, meslek geliştirme, serbest meslek, iş hukuku, gelir ve vergiler önemli konular olarak karşımıza çıkmaktadır.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Almanya’da çalışma imkânlarınız, nereden geldiğinizle bağlantılıdır. Avrupa Birliği ülkelerinin (Bulgaristan ve Romanya haricinde), İsviçre, Norveç, İzlanda ve Lihtenştayn vatandaşları çalışma izni olmadan Almanya’da gelir sağlayabilirler. Bulgaristan, Romanya ve diğer ülkelerden geliyorsanız, lütfen Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının internet sitesinden, Almanya’da çalışma hakkında bilgi edininiz (www.bmas.de).

1. Yabancı Diploma ve Belgelerin Tanınması

Tanınma Kanunu, yurt dışında kazanılan mesleki vasıfların, doğrudan yetkili bir merci tarafından, Almanya’da eşdeğer bir meslekle karşılaştırılmasını güvence altına almaktadır. Bu sayede yabancı meslek diplomanızın, Almanya’daki eşdeğer diploma bazında inceletme hakkınız yasal olarak güvence altına alınmıştır. Burada vatandaşlığınız değil, sadece mesleki vasıflarınızın niteliği önemlidir.

Yönetmeliklerle düzenlenmeyen mesleklerde, diplomanız resmen tanınmasa da, işyeri bulduğunuz takdirde çalışabilirsiniz. Sonuçta mesleki vasıflarınız kabul edilmese bile, tanınma süreci sizin için faydalıdır; zira bu sayede Alman işverenlere mesleki vasıflarınız hakkında bilgi verme imkânına kavuşursunuz. Yönetmeliklerle düzenlenen mesleklerde ise diplomanızın kesinlikle Almanya’da eşdeğer olarak resmen tanınmış olması gerekmektedir. Bu tür meslekler özellikle sağlık branşındaki (örneğin hekimlik, hemşirelik) ve sosyal ve pedagojik alanlarındaki mesleklerdir.

Çalışabilmeniz için, mesleğinizin tanınması gerekip gerekmediğini internette www.erkennung-in-deutschland.de adresinden öğrenebilirsiniz. Buradan, aynı zamanda mesleğiniz için yetkili makamlar ve danışabilecek başka yerler hakkında bilgi edinebilirsiniz. Ayrıca Federal Göçmen ve Mülteci Dairesinin telefon servisi de bu konudaki sorular için Almanca ve İngilizce hizmet sunmaktadır (Telefon numarası: **+49 30 1815-1111**).

Tanınma prosedürü bulunduğunuz ya da çalışmak istediğiniz eyalette başlatılır. İsterseniz yurt dışından da başvurabilirsiniz. Başvurunuzla belge olarak diplomanızın kopyasını ve yurt içi veya yurt dışında yeminli ve yetkili bir tercüman tarafından hazırlanmış tercümesini iliştiirmeniz gerekmektedir (Almanya’daki yeminli ve yetkili çevirmen bilgi bankasını internette www.justiz-dolmetscher.de adresinde bulabilirsiniz). Belgelerinizi ise genelde nüfus dairelerinde veya kilise kuruluşlarında tasdik ettirebilirsiniz.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Hangi belgelerin ne şekilde (orjinal mi, tasdikli tercüme veya kopya olarak mı?) sunulması gerektiğini ilgili merciye sorunuz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- IQ Ağı (Netzwerk IQ) Danışma Servisi
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Genç Göçmen Danışmanlığı

Internet:

- www.anererkennung-in-deutschland.de
- www.bmbf.de
- www.bamf.de
- www.bmas.de (www.bmas.de/DE/Themen/Arbeitsmarkt/Auslaenderbeschaeftigung/auslaenderbeschaeftigung.html)
- www.anabin.de
- www.netzwerk-iq.de
- Genelgelerle düzenlenmeyen yükseköğretim diplomaları için: www.kmk.org/zab/zeugnisbewertungen.html
- Federal İş Bulma Ajansı: www.arbeitsagentur.de
- Çevirmen Bilgi Bankası: www.justiz-dolmetscher.de

Telefon:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi'nin iletişim merkezi: **+49 30 1815-1111**

2. Meslek Danışmanlığı, Mesleki Eğitim ve İşyeri Bulma Yardımı

Mesleki eğitim almak veya çalışmak için uygun bir yer bulmak her zaman kolay olmayabilir. Aşağıda, meslek danışmanlığı, mesleki eğitim ve işyeri aramada yararlı olabilecek bilgiler sunulmaktadır.

Almanya’da kendinize uygun bir meslek bulabilmeniz için kişi olarak çaba sarfetmeniz gerekir. İş Bulma Ajansları’nın meslek bilgi merkezleri (Berufsinformationszentren, BIZ) Almanya’daki çeşitli meslek, faaliyet ve gerekli yeterlilikler hakkında bilgilendirir. Bunun yanında, İş Bulma Ajansı çalışanları mesleki eğitim veya işyeri bulmanıza yardımcı olurlar.

İş Bulma Ajansı’nın tüm Almanya’da şubeleri bulunmaktadır. Bulduğunuz bölgeyle ilgili şubenin yerini Federal İş Bulma Ajansı’nın www.arbeitsagentur.de adresli internet sayfasının “Kontakt/Anschriften der Agenturen vor Ort” alt seçeneğinden öğrenebilirsiniz.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Almanya’da, özellikle de el sanatı ve ticari mesleklerde ikili meslek eğitim sistemi uygulanmaktadır; yani eğitim hem pratik olarak işyerinde hem de teorik olarak meslek okulunda yapılır.

Günlük Gazetelerde ve İnternette İş Arama

Çoğu işyeri için günlük gazetelerde ilan bulabilirsiniz. Bu ilanlar genelde çarşamba ve cumartesi baskılarında çıkar.

KONTROL LİSTESİ

Örneğin şu gazetelerde bölgeler üstü iş ilanlarını bulabilirsiniz:

- Süddeutsche Zeitung
- Frankfurter Allgemeine Zeitung
- Frankfurter Rundschau
- Die Zeit

İş ilanlarını genellikle internette de bulabilirsiniz. Arama portallarından, bölge ve mesleki yeterlilik kriterlerine göre işyeri arayabilirsiniz. Kimi sitelerde de elektronik posta aboneliğini kullanarak, aradığınız kriterlere uygun yeni işyeri ilanları hakkında haber verebilirsiniz.

Buna mukabil, bölgenizdeki şirketlerin internet sitelerine girip, açık pozisyonlar hakkında bilgi edinebilirsiniz. Genellikle “Jobs” (işyeri) ve “Karriere” (kariyer) terimleri altında bu ilanlara ulaşmak mümkündür.

İş aramanın başka bir yolu da, bir gazetede iş arama ilanı (Stellengesuche) vermek veya internet portalında kişisel profil sayfası açmak olabilir. Orada mesleki yetenek ve vasıflarınızı sergileyebilir, aradığınız işyerinin nitelikleri hakkında aydınlatıcı bilgi verebilirsiniz.

İPUCU

Mümkün olduğu kadar olası işverenlerle kişisel iletişim kurmaya çalışmak çok faydalıdır.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Dikkat! İnternette ve günlük gazetelerde bazen gayri ciddi ve aldatmaya yönelik (evden çalışmak gibi) ilanlar bulunmaktadır. Bu yüzden, iş kontratı imzalamadan önce mutlaka yapılacak iş hakkında ayrıntılı bilgi edininiz.

İş Başvurusu

Başvuru yazınızda yetenek ve deneyimlerinizin ayrıntılı şekilde açıklanması, başvurunuzun başarılı olması bakımından çok önemlidir. İşverenler, yeterliliğiniz hakkında sağlıklı karar verebilmek için, yazılı başvuru ile resimli ve imzalı özgeçmiş, diploma ve varsa, bonservisinizi görmek isterler. Diploma ve belgelerin Almanca dilinde olması gerekmektedir. Çoğu kez çevrimiçi başvuru yapmak ta mümkündür. İşverenin ne tür başvuruları kabul ettiği hakkında önceden bilgi almanızda fayda vardır.

KONTROL LİSTESİ

İş başvurusunda şunlar bulunmalıdır:

- Başvuru yazısı (mektup)
- Resimli ve imzalı, liste veya düz metin halinde özgeçmişiniz
- Diploma, referans ve bonservisleriniz (gerekirse Almanca çevirileriyle)

İPUCU

İş Bulma Ajansı, düzgün ve eksiksiz başvuru için egzersizler sunmaktadır.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- İş Bulma Dairesi
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Genç Göçmen Danışmanlığı

Internet:

- Federal İş Bulma Ajansı: www.arbeitsagentur.de ve www.planet-beruf.de
- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: www.bmas.de
- Meslek eğitimi hakkında bilgiler: www.ausbildung.net
- Almanya'da çalışmak hakkında bilgiler: www.ba-auslandsvermittlung.de
"Deutschland" (bayrak) alt seçeneği
- İş Bulma Dairesi'nin işyeri portalı: www.jobboerse.arbeitsagentur.de
- Diğer işyeri portalları: www.stepstone.de, www.jobrapido.de, www.monster.de
- İş başvurusu hakkında bilgiler: www.bewerbungsdschungel.de

Telefon:

- İş Bulma Ajansı İletişim Hattı: +49 180 1 555111
(Dakika fiyatı – Sabit hat: 3,9 sent, Cep hattı: 42 sent)

Kitapçıklar:

- Federal İş Bulma Ajansı (www.arbeitsagentur.de adresinden alınabilir):
 - **Jobvermittlung der Agentur für Arbeit** (İş Bulma Ajansı'nın işyeri araboluculuğu)
 - **Jobprofi: Tipps zur erfolgreichen Jobsuche** (İş uzmanı: İş aramada başarı)
 - **"durchstarten"** ("başla", 2009 yayını: Süreli iş)
 - **Neue Perspektiven für Arbeitnehmer/-innen: Zeitarbeit** (Çalışanlar için yeni perspektifler)
 - **"planet-beruf.de, Mein Start in die Ausbildung"** (Mesleğe başlangıç (Öğrenci çalışma kitapçığı))
 - **"planet-beruf.de, Berufswahl begleiten"** ya da **"Meslek seçiminde destek"** (Ebeveynler için hizmet dergisi)

3. Meslek Geliştirme

Meslek öğrenme ve geliştirme Almanya'da büyük önem teşkil eder. Birçok meslekte, eğitim bittikten sonra ek yeterlilikler edinmek ve mesleği geliştirmek gereklidir. Bu amaca hitap eden çeşitli programlar vardır:

- Kurs ve seminerler
- Meslek değiştirme programları
- Yüksek tahsil (açık ve sanal öğretim dahil)
- E-Öğretim (internet üzerinden)

Federal İş Bulma Ajansı meslek geliştirme konularında önemli bir muhataptır. Yeterlilik sayesinde uyum ağı (Integration durch Qualifizierung, kısaca: Netzwerk IQ) mesleki uyum ve geliştirme hakkında birçok bilgi sağlamaktadır. Meslek geliştirme imkânları çoğu kez işverenler tarafından da sunulmaktadır. Katılmak istediğinizde işvereninizle konuşmanız faydalı olacaktır. Üniversite mezunu göçmenler, Otto Benecke Vakfı'nın özel geliştirme programlarına katılabilirler.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızda:

- İş Bulma Ajansı
- Geliştirme Enstitüleri
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- İş Bulma Ajansı:
kursnet-finden.arbeitsagentur.de/kurs/index.jsp
- www.bildungsserver.de
- Netzwerk IQ: www.netzwerk-iq.de
(Tanınma, Diversity Management = Çeşitlilik yönetimi, mesleki Almanca, işyeri kurma, yeterlilik)
- Yeterlilik ve geliştirme konusunda buradan bilgi alabilirsiniz:
www.proqua.de
- Otto Benecke Stiftung e. V.: www.obs-ev.de (Otto Benecke Vakfı)

4. Girişimcilik ve Serbest alışma

Serbest girişimcilerin Almanya için önemi çok büyüktür. Almanya, her zaman, yaratıcılık ruhuna sahip, yeni ürün, işlem ve hizmetler geliştiren kişilere ihtiyaç duymaktadır. Fakat girişimcilikteki en büyük problem maddi risktir. Bundan dolayı titiz bir n çalışma ve maddi güvence çok önemlidir. İş kurmak isterseniz, devlet teşviklerinden faydalanabilirsiniz.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Kimlerin serbest çalışabileceği, oturma yasası ve AB serbest dolaşım yasasıyla düzenlenmiştir. Avrupa Birliği dışından geliyorsanız, yönetmelikler hakkında özellikle bilgi almalısınız.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- İş Bulma Ajansı
- Endüstri ve Ticaret Odası, Zanaatkarlar Odası (IHK, Handwerkskammer)
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı

Internet:

- Federal Ekonomi ve Teknoloji Bakanlığı'nın Girişimci Portalı (göçmen kökenli girişimciler için de bilgi içermektedir): www.existenzgruender.de
- Bakanlığın yayınladığı bilgi yazıları: Kurucuların zamanı ("GründerZeiten"): www.existenzgruender.de/publikationen/gruender_zeiten/index.php
- Netzwerk IQ: www.netzwerk-iq.de (Girişim konusu üzerine)

Telefon:

- Federal Ekonomi ve Teknoloji Bakanlığı'nın bilgi hatları:
 - Teşvik programları iletişim hattı: **+49 3018 615-8000** (Pazartesi – Cuma, 9:00–16:00)
 - Orta sınıf/Girişim: **+49 180 5 615-001** (Pazartesi – Perşembe: 8:00–20:00; Cuma: 8:00–12:00; (Sabit hattın dakikası 14 sent, cep hatlarından dakikası azami 42 sent)

Kitapçıklar:

- Federal Ekonomi ve Teknoloji Bakanlığı'nın kitapçıkları (www.existenzgruender.de, "Publikationen" alt seçeneğinden temin edilebilir):
 - **"Starthilfe – Der erfolgreiche Weg in die Selbständigkeit"** (Başlangıç Desteği – Serbest Meslekte Başarının Yolu)
 - **"EXIST – Gründerstipendium"** adlı girişim bursu

5. İş Hukuku: Çalışma Saatleri, Tatil ve Hastalık

Tam gün çalışılan bir işte haftalık çalışma saati genelde 40'tır. Kısmen çalışmak da mümkündür. Haftalık azami çalışma saati yasalar tarafından ortalama 48 saat ile sınırlıdır (altı aylık zaman zarfında, sonradan eksik mesai yoluyla dengelemek şartıyla 60 saate kadar çalışılabilir). Genelde pazartesten cumaya kadar çalışırsınız. Yasalara göre haftanın tüm iş günlerinde, yani pazartesten cumartesine kadar ve gece ve vardiyalı çalışılabilmektedir. Sağlık, otel ve lokantacılık ve ulaşım gibi sektörlerde pazar ve tatil günleri çalışmaya izin verilmiştir.

Haftada 5 gün çalışanların yılda en az 20 iş günü tatil hakkı vardır. Haftada 5 gün çalışan, yetişkin olmayan gençlerin daha uzun tatil hakkı bulunmaktadır. Bu hak, 17 yaşından küçükler için en az 25 gün, 17 altı yaş için en az 23 gün ve 18 altı yaş için de 21 günle belirtilmiştir.

Hastalık Durumu

Hastalandığınız takdirde işvereniniz 6 hafta boyunca maaşınızı tam olarak öder. Hastalığınızın daha uzun sürdüğü durumlarda, yasal sağlık sigortanız varsa, sigorta kurumu maaşınızın %70'ini öder. Özel sağlık sigortalarında başka kurallar geçerlidir. Bu konuda doğrudan sigorta şirketinden bilgi edininiz.

Hastalığınızı işvereninize ivedilikle bildirmeniz çok önemlidir. Üç günü geçen hastalık hallerinde, işverenimize en geç dördüncü gün doktordan hastalık raporu ulaştırmanız gerekmektedir. İşveren, bu raporu daha erken isteme hakkına da sahiptir.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Hastalığınızın ne olduğunu işverene açıklamak zorunda değilsiniz. Bu bilgi hekimin sır sorumluluğu kapsamına girer ve bu yüzden de hastalık raporuna işlenmez.

İşyeri Güvencesi

Almanya’da, 10’dan fazla çalışanı olan bir iş yeri, çalışanları, sosyal haklılığı olmayan işten çıkarmalara karşı koruyan, işyeri güvence yasasına (Kündigungsschutzgesetz) tabidir. Özellikle işçi temsilciliklerinde üye olanlar, hamileler ve (doğumdan 4 ay sonrasına kadar) anneler, ebeveyn sürecindeki (Elternzeit) çalışanlar ve ağır engelliler bu güvenceden yararlanmaktadır.

Bir işyerinde kıdeminiz arttıkça, işverenin işten çıkarmayı bildirme süresi uzar. Bu süreler toplu sözleşmelerle de düzenlenmiş olabilir.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

İnternet:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: www.bmas.de
- İş hayatı ve engellilik için bilgi portalı: www.talentplus.de

Kitapçıklar:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yayınları (www.bmas.bund.de adresinden, “Publikationen” alt seçeneğinden temin edebilirsiniz):
 - **Das Arbeitszeitgesetz** (Çalışma Saatleri Yasası)
 - **Kündigungsschutz** (İş Güvencesi)
 - **Arbeitsrecht** (İş Hukuku)
 - **Teilzeit – Alles, was Recht ist** (Yarım Gün Çalışma – Yasayla İlgili Her Şey)

6. Gelir ve Vergi

Gelirinizi Almanya’da vergilendirmeniz gerekir. Vergilendirme usulü çalışanlarla serbest meslek sahipleri arasında değişir.

Bir yerde çalışıyorsanız, net maaşınız işveren tarafından hesabınıza havale edilir. Bunu yaptığında, maaşınızdan emeklilik, sağlık, işsizlik ve bakım sigortası kesintilerini çıkarmış olmaktadır. Buna ilaveten, gelir vergisi, dayanışma eki ve, ödeniyorsa, kilise vergisini de maaştan düşüp doğrudan maliyeye öder. Serbest çalışıyorsanız, verginizi kendiniz ödersiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Yerel Gelir Vergisi Derneği
- Maliye

Internet:

- Kesintiyi hesaplama ve gelir vergi çizelgesi:
www.abgabenrechner.de
- Alman Vergi Yasası hakkında bilgiler:
www.bundesfinanzministerium.de, “Glossar” alt seçeneği

Telefon:

- Federal Maliye Bakanlığı’nın halk telefonu:
+49 30 18682-3300

VI. Konut ve Kira

1. Konut Arama

Daire veya ev arıyorsanız, gazeteleri takip etmelisiniz. Yörendeki gazetenizde konut ilanlarının hangi günlerde yayımlandığını arkadaş ve komşunuzdan ya da doğrudan gazeteden öğrenebilirsiniz. Bu ilanlar genellikle hafta sonları baskılarında çıkar.

Gazetede uygun bir ilana rastladığınız takdirde, ev sahibi veya satıcıyla iletişim kurmanız gerekir. İlanda en azından bir telefon numarası ya da elektronik posta adresi bulunur. Kimi ilanlar da sadece harf ve/veya rakamlardan oluşan bir şifre içerir. Bu tür ilanlar için yazılı olarak gazeteye başvurabilirsiniz. Gazete, mektubunuzu ev sahibine ya da satıcıya ulaştırır. Bu arada mektupta şifreyi belirtmeyi unutmamalısınız.

Konut Dairesinden Destek

Bulduğunuz şehir veya kasabanın Konut Dairesi (Wohnungsamt) konut aramada yardımcı olur. Sık sık konutlar doğrudan temin de edilir. Bunun dışında da görevliler adres ve bilgilerle yardımcı olurlar.

Emlakçı Görevlendirmek

Konut bulmak için bir emlakçıya da başvurabilirsiniz. Bunlar ücret karşılığında ev ve daire bulurlar. İletişim için branş veya telefon rehberlerine bakabilirsiniz.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Emlakçılar, buldukları kiralık konutlar için, kira kontratı imzalandığı takdirde, azami iki aylık kira artı katma değer vergisini komisyon olarak alırlar. Satışı yapılan gayrimenkuller için de genellikle satış fiyatının % 3'ü ila 6'sına kadar komisyon artı katma değer vergisi talep ederler.

İnternette Konut Arama

İnternette de daire ve ev arayabilirsiniz. Çoğu gazete, ilanları kâğıt baskısının yanında internette de yayınlar. Buna ilaveten bağımsız konut arama siteleri de vardır.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Yerel Yönetim: Konut Dairesi
- Günlük gazete
- İlan gazeteleri
- Emlakçı (sonuca ulaştığında ücretlidir)

İnternet:

- Günlük gazetelerin internet siteleri
- İnternetteki emlak siteleri

2. Taşındıktan Sonra Yapılacak İşler

İkâmetgâh Kaydı

Yeni evinize girdikten sonra nüfus dairesine adresinizi bildirmeniz gerekir.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Kaydınızı çok geciktirdiğiniz takdirde, para cezasına çarptırılabilirsiniz. Ayrıca gecikme, oturma izniniz için olumsuz sonuçlar doğurabilir. Bazı yönetimler kayıt için en fazla bir hafta süre tanımaktadır.

Yeni Adrese Posta

Taşındıktan sonra, eski adresinize gönderilen mektup ve paketlerin yeni adresinize getirilmesi için dilekçe verebilirsiniz (Nachsendeauftrag). Bu hizmet belirli bir zaman için sunulmaktadır ve ücrete tabidir. Siz de bu zaman zarfında banka, sigorta, resmi daireler gibi gerekli yerlere yeni adresinizi bildirebilirsiniz.

Telefon Hattı

Sabit hatlı telefonunuz varsa, henüz taşınmadan önce kaydını sildirmek veya aynı şehir kodu bölgesinde kalıyorsanız taşımak için telekomünikasyon şirketine başvurmanızda fayda vardır.

3. Devlet Yardımları

Sosyal Konutlar

Şehir ve beldelerin çoğunda, “sosyal konut” adı verilen, özellikle ucuz konutlar bulunur. Bunlar devlet tarafından sübvans edilen konutlardır. Bu tür konutları kiralayabilmek için “konut hak belgesi” (Wohnberechtigungsschein) almanız gerekmektedir. Geliriniz belirli bir sınırın altındaysa, bu belgeyi alabilirsiniz. Genelde konut dairesine başvurmanız gerekmektedir.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Konut hak belgesi süreli olarak verilmektedir. Bu nedenle süresi bitmeden uzatma dilekçesi vermenizde fayda vardır.

Kira Yardımı

Kiracı olarak, bazı şartlarda kira yardımı alma hakkınız vardır. Bu yardımı alıp alamayacağınız, evde yaşayan kişi sayısı, gelir ve kiranın yüksekliği ile bağlantılıdır.

NASIL VE NEREDEN BİLGİ ALABİLİRİM?

Kira yardımı alıp alamayacağınızı veya ne kadar alacağınızı kendiniz de hesaplayabilirsiniz. Yedi eyaletin internette kira yardım hesaplama sayfası bulunmaktadır, www.wohngeldrechner.nrw.de, gibi.

Kendilerine ait konutlarda oturanlar da devletten “masraf katkısı” (Lastenzuschuss) adı verilen yardımdan fayadalanabilirler. Burada da hesaplama, evde yaşayan kişi sayısı, gelir ve aylık borcun yüksekliğine göre yapılmaktadır. Daha geniş bilgiyi ve gerekli formları bağlı olduğunuz yerel yönetimin kira yardımı ile ilgili dairesinden temin edebilirsiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Yerel yönetim: Konut Dairesi

İnternet:

- Federal Ulaşım, İmar ve Kentsel Gelişim Bakanlığı:
www.bmvbs.de/wohngeld

E-Posta:

- Federal Ulaşım, İmar ve Kentsel Gelişim Bakanlığı:
buergerinfo@bmvbs.bund.de

Telefon:

- Federal Ulaşım, İmar ve Kentsel Gelişim Bakanlığı:
+49 30 18300-3060 (Pazartesi – cuma, 9:00–12:00)

4. Kira ve Kira Hukuku

Kira kontratı önemli bir belgedir. Tüm şartlar detaylarıyla yer alır ve yasalara aykırı olmadıkça her madde konut sahibini ve kiracıyı bağlar. Bu nedenle kira kontratını imzalamadan önce iyice okumanızda fayda vardır. Kira anlaşmasını sözlü olarak yapma imkânı olsa da, yasal emniyet için her zaman yazılı anlaşma yeğlenmelidir.

KONTROL LİSTESİ

Kira kontratını imzalamadan önce tüm ayrıntılar hakkında bilgi sahibi olmalısınız, örneğin:

- Aylık kira,
- yan giderler (özellikle de ısınma masrafları; muhtemelen evin enerji karnesi vardır)
- depozit miktarı,
- muhtemel emlakçı komisyonu
- kademeli kira (kira, belirlenmiş zaman dilimleri sonrası otomatikman yükselir)
- kira kontratının süresi (sınırlı/sınırsız)
- yenileştirme yükümlülüğü, gibi.

İPUCU

Sadece sözlü yapılan anlaşmalar ileride başınızı ağrıtabilir. Bu yüzden anlaşılan tüm ayrıntıların yazılı olarak kontratta geçmesinde ısrarcı olunuz.

Çoğunlukla, kira kontratına ilaveten, eve girdiğinizde teslimat tutanağı imzalarsınız. Bu imzayla, evi tutanakta yazıldığı şekilde aldığınızı beyan edersiniz. Bu nedenle imzalamadan önce tutanağı dikkatlice okuyunuz. Teslimat anında mevcut bulunan fakat tutanakta belirtilmemiş hasarlardan ev sahibi ileride sizi sorumlu tutabilir.

Ev sahibi ayrıca ev için depozito isteyebilir. Evden çıktığınızda, evi hasarlı durumda bırakırsanız veya kira borcunuz varsa, ev sahibinizin depozitoyu kullanabilir. Depozito en fazla 3 aylık ana kira (yani yan gelirler hariç) kadar istenebilir.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Yerel yönetim: Konut Dairesi
- Kiracılar Derneği (üyelik ücretlidir)

İnternet:

- Federal Adalet Bakanlığı: www.bmj.de/Mietrecht
- Alman Kiracılar Birliği.: www.mieterbund.de

E-Posta:

- Federal Adalet Bakanlığı: poststelle@bmj.bund.de

İşletme Giderleri ve Çöplerin Toplanması

Kiradan ayrı olarak, yılda bir kez denkleştirilen, yan gelirler olarak da bilinen işletme giderlerini ödemek zorundasınız. Örneğin ısıtma, su, kanalizasyon ve çöpçü ücretleri bunlara dahildir. Genelde her ay belirli bir meblağı avans olarak ödersiniz ve yıl sonunda her şey hesaplanır ve fatura gelir. Bu faturayı iyice incelemenizi tavsiye ederiz.

Almanya'da çöpler ayrı ayrı toplanıp tasfiye edilir. Kâğıt ve karton, organik çöp (yiyecek artıkları gibi) ve diğer çöpler için ayrı konteyner vardır. Bunun yanında, (boya artıkları gibi) özel çöpler veya cam için toplama istasyonları veya konteynerler bulunmaktadır.

İyi Komşuluklar!

Yasal dinlenme saatleri gece 22 ile 6 arasındadır ve huzurunuza korumak içindir. Bunun yanında bina yönetmeliği vardır. Bu özel bir yönetmeliktir ve imzanızla bunu kabul edersiniz. Bununla tüm bina sakinlerinin beraberce yaşamı kurallar altına alınır. Bina yönetmeliği ya konut idaresinden ya da ev sahibi tarafından size verilir.

Kiracı olarak bir takım yükümlülükleriniz bulunmaktadır; örneğin kirayı zamanında ödemek zorundasınız. Fakat, büyük tamiratlarda olduğu gibi, haklarınız da vardır. Kira hukuku ile ilgili sorularınızda Kiracılar Birliği veya yerel kiracı dernekleri bir çok şehirde bulunan şubelerinde size yardımcı olurlar. Yalnız kimi danışmanlık hizmetleri ücretlidir.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızdada:

- Yerel yönetim
- Konut idaresi
- Ev sahibiniz
- Kiracı dernekleri (üyelik ücretlidir)
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri

İnternet:

- Alman Kiracılar Birliği: www.mieterbund.de
- Kiracıyı Koruma Birliği: www.mieterschutzbund.de

VII. Çocuklar ve Aile

Aile kurumu, hayatımızı belirler ve Almanya’da bir çok insan için büyük önem taşır. Almanya’da insanların çoğunluğu, çocuk yetiştirmeyi anne ve babaların ortak görevi olarak görürler. Nice anne çalışırken, babalar, çocuk doğduktan sonra evde kalıp bakımını üstlenmektedir.

1. Hamilelik ve Doğum İzni

Hamilelik Danışmanlığı

Özellikle müstakbel anne ve ebeveynlere danışmanlık hizmetleri sunulmaktadır. Çocuk bekliyorsanız, hamilelik ve doğumla ilgili sorularınızda hamilelik danışmanlığı size yardımcı olur ve bu süreçte sizi tıbbi, sosyal ve hukuki bilgilerle destekler.

Özellikle şu konularda bilgi edinebilirsiniz:

- Hamilelikle ilgili sorular
- hamilelik ve sonrası maddi ve sosyal yardımlar
- iş hukuku (örneğin doğum izni, ebeveyn izni)
- gebeliği sonlandırma
- çocuklarla ilgilenme ve bakım hizmetleri

NASIL VE NEREDEN BİLGİ ALABİLİRİM?

Sosyal ve aile yardım birlikleri, kiliseler, sosyal daireler, sağlık müdürlükleri ve hekimler hamilelik ve hamilelik problemleri danışmanlık hizmeti sunarlar. Bu hizmetler çoğunlukla ücretsiz olup ve gizli verilebilirler. Yüzyüze görüşmenin dışında, internet ve telefon yoluyla da yardım alınabilir.

Hamilelik ve Doğum Sonrası ilk Zaman

Hamilelik süresince ve doğum sonrası bir ebe veya hekim yardımına hakkınız vardır. Hamileliğinizi öğrendikten sonra dört haftada bir, 32. haftadan itibaren de iki haftada bir kez kadın doktoruna gitmeniz gerekir. Hamilelik tedbirleri sağlık sigortası tarafından finanse edilmektedir.

Özel koruma altında olan çalışan hamilelerin doğum izni hakkı bulunmaktadır. Doğumdan 6 hafta önce başlayıp, doğum sonrası 8 hafta sürer. Bu zaman zarfında hamileler çalışamazlar ve işten çıkarılamazlar. Doğum izni sonrasında ise işe yeniden başlayabilirler. Ayrıca hamileler 8,5 saatten fazla ve ağır işlerde çalışamazlar. Ayrıntılı bilgiyi işverenden ya da danışma noktalarından alabilirsiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Kadın doktoru
- Hamilelik ve hamilelik problemleri danışmanlığı
- Sağlık Müdürlüğü
- İşveren

Internet:

- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı: www.bmfsfj.de
- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığının hizmet portalı: www.familien-wegweiser.de
- Kadın doktoru bulmak için: www.frauenaerzte.de
- Federal Sağlık Bilgilendirme Merkezi: www.familienplanung.de
- Bavyera Aile ve Sosyal Merkezi/Bavyera Eyalet Gençlik Dairesi: www.elfternimnetz.de

Telefon:

- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı:
+49 180 1 907050 (sabit hat dakika fiyatı: dakikası 3,9 sent;
Cep hattı dakika fiyatı: azami 43 sent)

Kitapçıklar:

- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı yayınları (www.bmfsfj.de adresinden alınabilir):
 - **Mutterschutzgesetz – Leitfaden zum Mutterschutz**
(Doğum İzin Yasası – Doğum İzin Kılavuzu)
 - **Schwangerschaftsberatung § 218**
(Hamilelik Danışmanlığı § 218)
 - **Federal Anne ve Çocuk Vakfı**
(Almanca, Bulgarca, Danimarkaca, İngilizce, Fransızca, Yunanca, İtalyanca, Lehçe, Rusça, Sırpça, Türkçe ve Macarca)

2. Ebeveynlik İzni ve Yardımı

Ebeveynlik izni

Almanya’da devlet çocuklarınızı büyütmenizde yardımcı olur. Çalışan olarak, çocuğunuz 3 yaşını bitirene kadar ebeveynlik izni alma hakkınız vardır. Bu izinde, işinizden kopmadan çocuğunuza bakabilirsiniz. Dilerseniz haftalık 30 saate kadar çalışabilirsiniz de. Her halükârda işyerinizi kaybetmezsiniz ve işveren tarafından işten çıkarılamazsınız. Ebeveynlik izin hakkını anne ve babalar tek tek veya beraberce kullanabilirler. Büyük ebeveynler için de, sözkonusu ebeveyn reşit yaşta değil ise veya reşit olmadan başladığı meslek eğitiminin son iki veya son yılında ise, ebeveynlik izin hakkı doğabilir.

KONTROL LİSTESİ

Önemli şartlar:

- çocukla aynı hanede yaşamanız
- çocuğun bakımıyla genellikle sizin ilgilenmeniz
- ebeveynlik izninde 30 saatten fazla çalışmamanızdır.

Ebeveynliğin başlamasından en geç 7 hafta önce ebeveynlik izin dilekçesini işverene vermeniz gerekmektedir. İşvereniniz, ebeveynlik izninden sonra size genelde eşit değerinde bir işyeri sunmak zorundadır.

Ebeveynlik Yardımı

Ebeveynlik yardımı, çocuklarına doğumdan sonra bakmak isteyen ve bu yüzden tam veya hiç çalışmayan ebeveynler için düzenlenmiş bir devlet yardımudur. Doğumdan önce çalışmayan ebeveynler de bu yardımı alma hakkına sahiptir.

Ebeveynlik yardımı hakkında en önemli bilgiler:

- Son maaşın üçte ikisi kadardır, asgari 300, azami 1800 Avro arasındadır.
- Yardım 12 aylık zaman zarfı için ödenir.

- Anne ve baba beraber izin alıp, gelirlerinde azalma olursa azami 14 ay ebeveynlik yardımı alırlar. Bir ebeveyn en az iki, en fazla 12 ay ebeveynlik yardımı alabilir.
- Yalnız yaşayan anne veya babanın, gelir kaybına uğradığı takdirde, 14 aylık ebeveynlik yardım hakkı vardır.
- Doğumdan önce çalışmadıysanız da ebeveynlik yardımı alma hakkınız vardır.

KONTROL LİSTESİ

Ebeveynlik yardımı alabilmeniz için gerekli şartlar:

- Doğumdan sonra çocuğunuza bakıp yetiştiriyorsanız
- Çocuğunuzla aynı hanede yaşıyorsunuz
- Haftada 30 saatten fazla çalışmıyorsunuz
- Almanya'da ikâmet ediyorsanız

AB ülkeleri, İzlanda, Lihtenştayn, Norveç ve İsviçre vatandaşları, Almanya'da ikâmet ediyor veya çalışıyorlarsa, Almanlar gibi ebeveynlik yardım hakkına sahiptirler. Diğer yabancılar, yerleşme izinleri olduğu takdirde, aynı hakka sahiptirler. Oturma izni olanlar da, Almanya'da çalışma hakkına sahipse ya da Almanya'da izinli olarak çalışmışsalar, ebeveynlik yardımı alabilirler. Düzenlemeler hakkında yetkili yerlerden bilgi alınız.

Ebeveynlik yardımı için yazılı dilekçe vermeniz gerekir. Eyaletlerde özel ebeveynlik yardım noktaları bulunmaktadır.

NASIL VE NEREDEN BİLGİ ALABİLİRİM?

Ebeveynlik yardım hesapçısı ile, alacağınız ebeveynlik parasının miktarını öğrenebilirsiniz. Hesapçiyı Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı'nın www.bmfsfj.de adresinin "Familie" alt seçeneğinde bulabilirsiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızda:

- Yerel yönetimler
- Aile Danışmanlık noktaları
- Ebeveynlik Yardım noktaları

İnternet:

- Ebeveynlik izni ve yardımı hakkında bilgileri, eyaletlere göre ebeveynlik yardım noktalarının adreslerini ve çokça sorulan sorular ve cevaplarını Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı'nın www.bmfsfj.de adresinin "Familie" alt seçeneğinde bulabilirsiniz.
- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı'nın hizmet portalı: www.familien-wegweiser.de

Telefon:

- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı:
- **+49 180 1 907050** (sabit hat dakika fiyatı: 3,9 sent; Cep hattı dakika fiyatı: azami 43 sent)

Kitapçıklar:

- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı yayınları (www.bmfsfj.de adresinden alınabilir):
 - **Elterngeld und Elternzeit** (Ebeveynlik İzni ve Ebeveynlik Yardımı)

3. Çocuk Parası ve Çocuk Yardımı

Çocuk Parası

Bir çocuk Almanya’da, Avrupa Birliği ülkesinde veya Avrupa Ekonomi Bölgesi Anlaşmasına üye bir ülkede yaşıyorsa ve 18 yaşını bitirmemişse, ebeveynlerinin çocuk parası alma hakkı vardır. Çocuğunuz meslek öğreniyor veya yüksek öğrenim görüyorsa çocuk parası hakkı 25. yaş gününe kadar uzar. İlk iki çocuğın herbiri için aylık 184 Avro, üçüncü çocuk için 190 Avro ve sonraki her çocuk için 215 Avro çocuk parası ödenir. Çocuk parası için İş Bulma Ajansı’nın Aile Sandığı’na (Familienkasse) dilekçe ile başvurmanız gerekmektedir. Buna ilaveten ailelerin gelir vergisi hesaplanırken gelirden her çocuk için vergiden muaf bir meblağ düşülür. Çocuk parası dilekçe formunu internetten www.familienkasse.de adresinden indirebilirsiniz.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

AB ülkeleri, İzlanda, Lihtenştayn, Norveç ve İsviçre vatandaşları, Almanya’da ikâmet ediyor veya çalışıyorlarsa, Almanlar gibi çocuk parası hakkına sahiptirler. Diğer yabancılar, yerleşme izinleri olduğu takdirde, aynı hakka sahiptirler. Oturma izni olanlar da, Almanya’da çalışma hakkına sahipse ya da Almanya’da izinli olarak çalışmışlar çocuk parası alabilirler. Düzenlemeler hakkında yetkili yerlerden bilgi alınız.

Çocuk Yardımı

Aşağıdaki koşullarda Alman Devleti, düşük gelirlili aileleri ayrıca çocuk yardımıyla desteklemektedir:

- Bekar çocuklarınız 25 yaşın altındaysa ve sizinle aynı evde yaşıyorlarsa.
- Geliriniz ve varlıklarınız ebeveynlerin asgari geçimini sağlayıp, çocuklarınıkini sağlayamıyorsa.
- Sosyal yardım ya da 2. derece işsizlik parası almıyorsanız.

Çocuk yardımının tutarı, ebeveynlerin gelirin ve varlıklarıyla bağlantılıdır ve çocuk başına aylık azami 140 Avro'dur. Çocuk yardımı için dilekçe formunu Aile Sandığı'ndan, dilerse internetten www.familienkasse.de adresinden de alabilirsiniz.

NASIL VE NEREDEN BİLGİ ALABİLİRİM?

Ne kadar çocuk yardımı alma hakkınız olduğunu internet ortamında hesaplayabilirsiniz. Sözkonusu hesap makinasına Federal Aile, Yaşlılık, Kadın ve Çocuk Bakanlığının internet sitesi www.bmfsfj.de'den ulaşabilirsiniz.

Bunun dışında, çocuk yardımı veya kira yardımı alan aileler, 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere eğitim ve katılım yardımı alma hakkına sahiptirler.

Bu yardımın içeriği:

- Gününbirlik okul ve yuva gezileri
- Bir günden fazla süren okul ve yuva gezileri
- Okul malzemesi ihtiyaçları için senede 100 Avro
- Öğrencilerin yol masraflarını karşılamak için yol parası
- Uygun öğrenme desteği
- Okul, yuva ve kreşte öğlen yemeği
- Sosyal ve kültürel etkinliklere katılmak için destek

Eğitim ve katılım hizmetlerinden yerel yönetimler, yani şehir yönetimleri, bölgesel ya da mahalli yönetimler sorumludur.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Aile danışma merkezleri
- Aile Sandığı
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Genç Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- Aile Sandığı:
www.familienkasse.de ya da www.kinderzuschlag.de
- Federal Aile, Yaşlılık, Kadın ve Çocuk Bakanlığı'nın hizmet portalı
www.familien-wegweiser.de

Telefon:

- Aile Sandığı (Pazartesi-Cuma, 8:00–18:00):
 - Çocuk parası ve çocuk yardımı ile ilgili sorularınız için:
+49 180 1 546337*
 - Çocuk parası ve çocuk yardımı ödeme tarihleri ile ilgili bant kaydı: **+49 180 1 9245864***

* Sabit hat dakika fiyatı: 3,9 sent; Cep hattı dakika fiyatı: azami 43 sent.

Kitapçıklar:

- Aile Sandığı'nın yayınları (www.familienkasse.de adresinden sipariş edebilirsiniz):
 - **Merkblatt Kindergeld** (Çocuk parası hakkında broşür)
 - **Merkblatt Kinderzuschlag** (Çocuk yardımı hakkında broşür)

4. Çocuk Bakım İmkânları

Çocukların çocuk yuvasına gitmeleri gelişmeleri ve erken Almanca öğrenmeleri bakımından önemlidir. Buralarda bakıcılar, aynı zamanda çocuklarının aile içinde gelişimini nasıl destekleyebilecekleri konusunda ebeveynlere fikir de verirler. Almanya'da çocuk bakımı için birçok imkân vardır:

- 3 yaşına kadar:
 - Bebek grupları
 - Kadın ve erkek çocuk bakıcıları
 - Oyun grupları
 - Kreşler
 - Karışık yaşlı çocuk yuvaları
- 3 yaşından okula başlayana kadar:
 - Anaokulları
 - Okula hazırlayan diğer kuruluşlar:
 - Çocuk yuvaları
 - Kadın ve erkek çocuk bakıcıları
- Okul yaşından itibaren:
 - Tam gün okul
 - Okul sonrası bakım kuruluşları
 - Ev ödevleri yardımı

İPUCU

Bakım hizmetlerinden yararlanabilmek için, önceden kayıt yaptırmak gerekir. Çoğu kez boş yer bulmak zordur. Bundan dolayıdır ki, ne kadar erken başvurursanız, yer bulma şansınız o kadar artar.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz**Yakınızdada:**

- Gençlik Daireleri
- Aile danışmanlığı
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Çocuk yuvaları

İnternet:

- Federal Aile, Yaşlılık, Kadın ve Gençlik Bakanlığı:
www.bmfsfj.de, "Kinder und Jugend" alt seçeneği
- Çocuk bakım hakkında bilgiler: www.fruehe-chancen.de
- Yararlı linkler: www.familien-wegweiser.de

Kitapçıklar:

- Federal Aile, Yaşlılık, Kadın ve Gençlik Bakanlığı'nın yayınları (www.bmfsfj.de adresinden alınabilir):
 - **Kinder in Tageseinrichtungen und Tagespflege** (Gündelik yurtlarda çocuklar ve gündelik bakım)
 - **Ausbau und Qualität der Kinderbetreuung – Gleiche Bildungschancen für alle Kinder von Anfang an** (Çocuk bakımı altyapısı ve kalitesi – Başlangıçtan itibaren tüm çocuklar için eşit koşullar)
 - **Die neuen Familienleistungen machen vieles leichter. Kinderbetreuungskosten** (Yeni aile destekleri birçok şeyi kolaylaştırıyor. Çocuk bakım masrafı)
 - **Familienwegweiser – Staatliche Hilfen im Überblick** (Aile kılavuzu – Devlet Yardımları Hakkında Genel Bilgi)

5. Anlaşmazlık, Bunalım ve Aile İçi Şiddet

Bunalım ve anlaşmazlık her ailede görülebilir. Ne var ki anlaşmazlıklar çoğalıp şiddete dönüştüğü takdirde bu konuda uzman danışmanlardan yardım almak gerekir. Danışmanlık hizmetleri ücretsiz, isimsiz ve doğrudan verilir. Almanya'da her çocuğun şiddetten uzak yetişme hakkı vardır. Çocukların, özellikle bebek ve küçük yaşta, biz büyüklerin yakın ilgisine ihtiyaçları vardır. Herhangi bir çocuğa kötü bakılıyor veya şiddet uygulanıyorsa, derhal polise, gençlik dairesine veya bir yetiştirme danışmanlığına haber veriniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızdada:

- Yetiştirme, Aile ve Evlilik Danışmanlık Noktaları
- Gençlik Daireleri

İnternet:

- Almanya Çocuk Esirgeme Birliği (Deutscher Kinderschutzbund): www.dksb.de
- Yakınızdaki çocuk, gençler ve ebeveynlere yönelik danışmanlıklar ve ana dilinizde danışmanlıklar: www.bke.de
- Bavyera Aile ve Sosyal Merkezi/Bavyera Eyalet Gençlik Dairesi: www.elternimnetz.de

Telefon:

- Almanya Çocuk Esirgeme Birliği – Ebeveyn hattı (ücretsizdir): **+49 800 1110-550** (Pazartesi ve Çarşamba 9:00-11:00; Salı ve Perşembe 17:00-19:00)
- Almanya genelinde 24 saat psikolojik yardım hattı (ücretsizdir): **+49 800 1110111** veya **+49 800 1110222**
- Nummer gegen Kummer (“Derde karşı numara”, ücretsizdir):
 - Çocuk ve gençler için: **+49 800 1110333**
 - Ebeveynler için: **+49 800 1110550**

Kitapçıklar:

- Federal Aile, Yaşlılık, Kadın ve Çocuk Bakanlığı'nın yayınları (www.bmfsfj.de adresinden temin edebilirsiniz):
 - **Familienwegweiser – Staatliche Hilfen im Überblick** (Aile Kılavuzu – Devlet Yardımları Hakkında Genel Bilgi)
 - **Kinder- und Jugendhilfe** (Çocuk ve Gençliğe Destek)
 - **DAJEB-Beratungsführer – Die Beratungsstellen in Deutschland** (DAJEB-Danışmanlıkları – Almanya'daki Danışmanlık Noktaları)
 - **Evde Şiddet – Çocuklar da zarar görür** (Almanca, Arapça, Rusça ve Türkçe)
 - **Kindeswohlgefährdung: Erkennen und Helfen** (Çocuğa Yönelik Tehlikeler: Farkına varmak ve önlem almak)

VIII. Okul, Meslek Eğitimi ve Yüksek Eğitim

1. Almanya'nın Eğitim Sistemi ve Okullar

Zorunlu Eğitim

Almanya'da yaşayan her çocuk okula gitmek zorundadır. Okula gitme zorunluluğu genelde, çocuğun 6 yaşını bitirdiği sonbahar mevsiminde başlar ve çoğunlukla 18 yaşını tamamladığı yılın sonuna kadar sürer. Zorunlu eğitim eyaletler tarafından düzenlenmekte olup, farklılıklar gösterebilir. Ayrıca okul yılı içinde de okula başlama olanağı vardır.

Devlet okulları ücretsizdir. Almanya'da bunun yanında özel okullar da bulunmaktadır ve bunlar genelde ücretlidir.

NASIL VE NEREDEN BİLGİ ALABİLİRİM?

Bir çocuğun hangi yaştan itibaren okula gideceği, eyalete göre değişebilir. Bulduğunuz yerin Eğitim Müdürlüğü'nden veya Göçmen Danışmanlığı'ndan eyaletinizdeki düzenleme hakkında geniş bilgi alabilirsiniz.

Okul Türleri

Almanya'da okullar eyaletlerin yetki alanına dahildir. Her Federal Eyalet'te özellikle ilkokul sonrası okulların düzenlenmesinde farklılıklar mevcuttur. Fakat çocuk ve gençlerin okul eğitiminin genel hatları tüm eyaletlerde birbirine benzer.

İlkokul (Grundschule, Primarsufe)

Tüm çocuklar ilk 4 yıl ilkokula giderler (Berlin ve Brandenburg Eyaletleri için bu süre 6 yıldır). Gidilecek okul, genelde ikâmetgâha en yakın okuldur. Kimi eyaletlerde ebeveynlerin ilkokulu seçme serbestisi vardır.

Son sınıfta, çocuğun ilkokuldan sonra hangi okula (orta öğretim: Sekundarstufe I) gideceği belli olur. İlkokul öğretmenleri ebeveynlere bu konuda kişisel görüşme sonrası tavsiyede bulunurlar. Bazı eyaletlerde ebeveynler çocuklarını istedikleri okula gönderebilmektedirler. Tavsiye, çocuğun ilkokuldaki performansı ve yetenekleri hakkındaki değerlendirilmeye göre yapılır.

Orta Öğretim I ve II (Sekundarstufe I und II)

Bazı eyaletlerde ilkokul öğrencisi bir ortaöğretim okulunda deneme amaçlı derse katılabilir. Bu konuda genel bilgi Kültür ve Eğitim Bakanlıkları Konferansının www.kmk.org adresli internet sitesinden alınabilir.

Almanya'da orta eğitim sistemi çok farklıdır. Ebeveynler, çocuklarıyla ve öğretmenleriyle beraberce hangi okulun seçileceğini bulmaya çalışırlar. Eğitim müdürlükleri de bu konuda aydınlatıcı bilgi sunmaktadırlar.

Orta öğretim okul çeşitleri şunlardır:

- “Hauptschule” (9. veya 10. sınıfa kadar)
- “Realschule” (10. sınıfa kadar)
- Değişik öğretimlerin yapıldığı okullar (buralarda Hauptschule ve Realschule diplomaları alınabilir)
- “Gymnasium”lar (ortaokul artı lise benzeri okul, 12. veya 13. sınıfa kadar)
- Gesamtschule (lise kademeli veya kademesiz, buralarda tüm diplomalar alınabilir)

Birçok eyalette de orta öğretimde Hauptschule ve Realschule'nin beraber yapıldığı okullar vardır. Bu okullarda hem Hauptschule, hem de Realschule diploması alınabilmektedir:

- Mittelschule (Sachsen, Bayern)
- Sekundarschule (Sachsen-Anhalt, Bremen, Berlin)
- Regelschule (Thüringen)
- Oberschule (Brandenburg, Niedersachsen)
- Erweiterte Realschule (Saarland)
- Realschule plus (artı) ve Verbundene (bağlantılı) veya Zusammengefasste (birleştirilmiş) Haupt- ve Realschule (Rheinland-Pfalz)
- Integrierte (entegre) Haupt- ve Realschule ya da Stadtteilschule (semt okulu) (Hamburg)
- Regionalschule (bölge okulu) (Rheinland-Pfalz, Mecklenburg-Vorpommern, Schleswig-Holstein)
- Werkrealschule (Baden-Württemberg)

Zorunlu eğitim, engelli veya özel pedagojik desteğe ihtiyacı olan çocuklar için de geçerlidir. Pedagojik desteğe ihtiyacı olan çocukları, eğitim müdürlüğü, ebeveyn veya okulun başvurusu üzerine özel bir yöntem ile belirler. Sonuca göre çocuk ya normal bir okula ya da “Förderschule” adı verilen özel destek okula gönderilir. Özel destek okulları da eyaletlere göre değişmektedir (Sonderschule, Förderzentrum veya Schule für Behinderte).

Hauptschule veya Realschule diplomasını alan çocuklar ya Sekundarstufe II dahilinde genel yüksekokuluna giriş hakkı (Allgemeine Hochschulreife, Abitur) veya uygulamalı bilimler yüksekokuluna giriş hakkı (Allgemeine Fachhochschulreife, Fachabitur) alarak üniversiteye gidebilecekleri bir okula ya

da meslek öğrenimi için bir meslek okuluna başlayabilirler. Realschule diploması, Hauptschule diplomasına nazaran daha çok meslek seçeneği sunar. Gymnasium veya diğer okulların Gymnasium'la eşdeğer kademesindeki eğitimi 12 veya 13. sınıfa kadar yüksekokula giriş hakkı veren Abitur'la biter. Fachabitur ile ise uygulamalı bilimler yüksekokuluna (Fachhochschule) gitme hakkı kazanılmış olur. Kimi eyaletlerde Realschule'den sonra meslek okullarında yüksekokula giriş hakkı alınabilir.

Okul dönemi içinde, öğrencinin performansının yeterli olması halinde, bir okul türünden diğerine geçiş prensip olarak mümkündür.

NASIL VE NEREDEN BİLGİ ALABİLİRİM?

Yaşadığınız eyaletteki okul türleri, verilen diplomalar ve bunlarla hangi eğitim yollarının açıldığı hakkında bilgi edininiz. Her eyaletin kültür veya eğitim bakanlığının bu konuda bilgi sunan internet sitesi vardır. Okullar ve yönetimleri de bu konuda danışmanlık yapmaktadırlar. Okullar çoğunlukla (genelde yılın başlarında) ebeveyn ve çocukları aydınlatmak için "Tag der offenen Tür" (kapımız herkese açıktır) diye adlandırdıkları etkinlikler düzenlerler.

KONTROL LİSTESİ

Okulların eğitim programları farklılıklar göstermektedir. Lütfen Eğitim Müdürlüğünden (Schulamt), internetten veya başka ebeveynlerden yörenizdeki okullar hakkında bilgi almaya çalışınız. Aşağıdaki sorular, size çocuğunuz için uygun okulu bulmada yardımcı olur:

- Okuldan hangi diploma alınıyor?
- Okulda hangi ek dersler veriliyor? (Örneğin yabancı dil olarak)
- Çocuklar için başka sunumlar yapılıyor mu? (Ortak çalışma grupları, spor kursları, müzik ve kültür aktiviteleri, tiyatro grubu v.b.)
- Özel destek sunumları var mı? (Örneğin dil öğrenme veya ev ödevleri için)
- Çocuklar derslerinde zorlandıklarında destekleniyorlar mı?
- Sınıflar nasıl tasarlanmış?
- Tüm gün okul seçeneği veya okul sonrası bakım var mı?
- Okulda sıcak öğle yemeği de veriliyor mu?
- Veliler için görüşme günleri veya başka sunumlar var mı?

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Sınıf gezileri, günlük gezintiler, okul eğlenceleri, temsiller ve yüzme dersleri Almanya'da okul güncel yaşamının birer parçalarıdır. Çocuklarınızı bu aktivitelerden uzak tutmayınız, zira çocuğunuz bu sayede birçok yeni şeyi öğrenir, diğer çocuklarla beraber olarak özellikle okuluna daha iyi motive olur ve Almanca'sını geliştirir.

Özel Destek Sunumları

Anadilinden başka bir dille büyüyen çocuklar için anaokulu ve okullarda Almanca için ve bazen anadil için de dil dersleri sunulmaktadır. Tüm eyaletlerde anaokulundan itibaren, okul başlangıcından önce, çocuğun destek ihtiyacını belirlemek için dil testleri yapılmaktadır. Bunun sonucunda eyaletlere göre değişik programlar sunulmaktadır.

NASIL VE NEREDEN BİLGİ ALABİLİRİM?

Çocuğunuzun okulda başarılı olması iyi Almanca konuşabilmesine bağlıdır. Bu nedenle dil desteğinden faydalanınız! Çocukta ihtiyaç belirlendiği takdirde, bazı eyaletlerde Almanca destek dersine katılmak zorunludur. Birçok eyalette ise yabancı dil olarak anadil (örneğin Türkçe, İtalyanca, Rusça, İspanyolca) dersi verilmektedir. Almanca desteği ve anadil dersi konusunda çocuğunuzun anaokulu veya okulundan ve de göçmen danışmanlıklarında bilgi alabilirsiniz.

Ülkesinde okula giderken Almanya'ya taşınan çocukların daha özel desteğe ihtiyaçları vardır. Bu çocuklara özel olarak, normal okul yaşamına başlamadan önce, özel eğitimli öğretmenler tarafından ders verilen, destekleme ve dil öğrenme sınıfları hazırlanmıştır. Bu sınıflar hakkında yakın bilgiyi eğitim müdürlüğünden alabilirsiniz.

NASIL VE NEREDEN BİLGİ ALABİLİRİM?

Çocuğunuza destek olmak istiyorsanız, Almanya'nın eğitim sistemi ve yörenizdeki imkânlar hakkında bilgi sahibi olmanız gerekir. Okulun gidişatı ve çocuğunuzun durumundan haberdar olmalısınız. Okullarda veli akşamı düzenlenip, öğretmenlerle velilerin, çocukların durumları hakkında konuşmalarına olanak sunulur. Her okulda veliler kurulu bulunur. Bu sayede diğer velilerle bilgi ve fikir alışverişinde bulunabilirsiniz. Bunun haricinde her eyalette bulunan Eyalet Veli Temsilciliği'nden de bilgi alabilirsiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Eğitim Müdürlüğü
- Okul ve okul yönetimi
- Veli temsilciliği ve veliler bilgi ağı
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Genç Göçmen Danışmanlığı
- Göçmen Kuruluşları

Internet:

- Federal Almanya Eyaletler Kültür ve Eğitim Bakanlıkları Konferansı: www.kmk.org
- Almanya Eğitim Sunucusu: www.bildungserver.de
- Federal Eğitim ve Bilim Bakanlığı: www.bmbf.de
- Federal Aile, Yaşlılık, Kadın ve Çocuk Bakanlığı: www.bmfsfj.de
- Federal Veliler Konseyi: www.bundeselternrat.de

2. Meslek Eğitimi

İyi bir eğitim, meslek hayatına başarılı şekilde başlamanın en önemli şartıdır. Almanya'da iş bulmak için meslek eğitimi almış veya yüksekokul okumuş olmak önemlidir.

Çoğunlukla ikili (Dual) sistemle yapılan meslek eğitimi genelde iki ila üç yıl sürer. İkili meslek eğitimi, işyerindeki pratik eğitim ile okuldaki teorik eğitimden oluşur. Kimi mesleklerde (örneğin hasta ve yaşlı bakıcılığı) eğitim sadece okulda verilir. Meslek eğitimi için genelde en az Hauptschule'yi bitirmiş olmak gerekir.

Meslek Seçimi

Almanya'da, eğitimi verilen meslek türü sayısı takriben 400'dür. İş Bulma Ajansı'nın meslek danışmanlıkları (Berufsberatung) gençlere meslek seçiminde yardımcı olurlar.

Bu doğrultuda İş Bulma Ajansı'nın Meslek Bilgilendirme Merkezlerine (Berufsinformationszentrum) başvurunuz.

İPUCU

Birçok meslek için yabancı dil bilmek gerekmektedir. Çocuğunuzla, anadil avantajını kullanabileceği meslekler hakkında konuşmanızda fayda vardır.

Meslek eğitimi başlamadan önce öğrenci, eğitimi verecek işletmeyle yazılı çıraklık anlaşması imzalar. Anlaşmada eğitimin temel taşları ve hedefleri belirtilir. Meslek eğitim sürecinde maddi desteğe ihtiyacı olan gençler, İş Bulma Ajansı'na meslek eğitim yardımı (Berufsausbildungsbeihilfe) için başvurabilirler.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızda:

- İş Bulma Ajansı'nın meslek danışmanlığı
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Genç Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- İş Bulma Ajansı:
 - www.arbeitsagentur.de,
Bürgerinnen und Bürger bölümü, "Ausbildung" alt seçeneği
 - www.planet-beruf.de
 - www.berufenet.arbeitsagentur.de
- Federal Meslek Eğitim Enstitüsü: www.bibb.de, "Berufe" alt seçeneği

Telefon:

- İş Bulma Ajansı'nın bilgi hattı: **+49 180 1 555111** (Sabit hattın dakika fiyatı: 3,9 sent; cep hattından azami 42 sent)

3. Almanya’da Yüksek Öğrenim

Almanya’da çeşitli yüksekokulları vardır:

- Üniversiteler
- Teknik Yüksekokulları
- Müzik ve Sanat Yüksekokulları
- Pedagoji Yüksekokulları
- Uygulamalı Bilimler Yüksekokulları
- İdari Yüksekokullar

Öğrenim Koşulları

Yüksekokulun türüne göre yüksekokula giriş hakkı veya uygulamalı bilimler yüksekokuluna giriş hakkı (Hochschulreife/Fachhochschulreife) koşulu aranmaktadır. Diploma hakkında yeterlilik kararını üniversitelerin Yabancı Öğrenci Ofisleri (Akademisches Auslandsamt) veya “uni-assist” adlı servis noktaları verir. Yurtdışı sınav performanslarının Almanya’daki öğrenim için kabul edilmelerine ilişkin kararı ise yüksekokullar tarafından verilir.

Yüksekokula girme amacıyla Almanya’da diploma alan mülteci, Yahudi veya Alman asıllı göçmen ya da burada yaşayan akrabaları için Otto Benneke Vakfı’nın “Garantiefonds-Hochschulbereich” (Yüksekokul Güvence Fonu) adlı destek programı bulunmaktadır. Bu konuda yakın bilgiyi www.jmd-portal.de adresinin “Bildungsberatung” alt seçeneğinden alabilirsiniz.

Öğrenim Ücretleri

Kimi eyalette devlete ait yüksekokulların ücreti yarıyıl başına 500 Avro civarındadır. Buna ek olarak bir de yarıyıl ödentileri (Semesterbeiträge) alınır. Özel yüksekokullar oldukça daha fazla ücrete tabidirler. Öğrenimin tam veya kısmen finansmanını sağlamak amacıyla Alman Devletinin üstün yetenekliler teşvik programı kapsamında veya birçok vakıf tarafından burslar verilmektedir.

İPUCU

Öğrenciler, belirli koşullarda devletten öğrenim desteği (BAföG) alabilirler. Bu desteğin bir kısmı öğrenim bittikten sonra geri ödenmek zorundadır.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızda:

- Üniversiteler/Yüksekokulun Eğitim Destek Dairesi (Amt für Ausbildunsförderung)
- Genç Göçmen Danışmanlığı
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı

Internet:

- İş Bulma Ajansı: www.arbeitsagentur.de, Bürgerinnen und Bürger bölümünün, "Studium" alt seçeneği
- İş Bulma Ajansı'nın "abi" adlı internet sitesi: www.abi.de
- Alman Akademisyen Mübadele Servisi: www.daad.de
- Genç Göçmen Danışmanlığı: www.jmd-portal.de
- Otto Benecke Vakfı.: www.obs-ev.de
- uni-assist: www.uni-assist.de
- Yabancı diplomaların tanınması hakkında bilgi sistemi: www.anabin.de
- Federal Eğitim ve Bilim Bakanlığı: www.bafög.de
- Vakıflar hakkında genel bilgiler: www.stipendienlotse.de
- Özel yeteneklileri teşvik kuruluşları: www.begabtenfoerderungswerke.de

Telefon:

- Federal Eğitim ve Bilim Bakanlığı'nın BAföG hattı (ücretsizdir): **+49 800 2236341** (Pazartesi – Cuma: 8:00–20:00)
- Otto Benecke Vakfı: **+49 228 81630**

4. Yetişkin Eğitimi

Almanya’da okul veya üniversite sonrası öğrenim imkânları bulunmaktadır. Yetişkin eğitimi kapsamında genel yeterlikler edinip okul diploması alabilirsiniz. Gündüz ve akşam verilenlerin yanısıra evden de katılabileceğiniz kurslar vardır (örneğin Telekolleg veya Fernuniversitât (açık öğretim)).

Federal İş Bulma Ajansı bu konularda en iyi muhatabınızdır. Telefon ve branş rehberlerinde meslek eğitim ve ilerletme enstitülerini bulabilirsiniz. Halk Yüksekokulları (Volkshochschule) hemen hemen tüm Almanya’da kurslar sunmaktadırlar.

Örneğin

- İlerletme programları
- dil kursları
- staj yeri temini
- genç yetişkinler için özel geçiş kursları mümkündür.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- İş Bulma Ajansı
- Halk Yüksekokulu
- Meslek eğitim enstitüleri, meslek ilerletme enstitüleri
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- İş Bulma Ajansı: www.arbeitsagentur.de, Bürgerinnen und Bürger bölümü, “Finanzielle Hilfen” alt seçeneği.
- KURSNET – Meslek eğitim ve ilerletme portalı: www.kursnet.arbeitsagentur.de
- Halk Yüksekokulları rehberi: www.vhs.de
- Alman Eğitim Sunucusu: www.bildungsserver.de

IX. Sağlık ve Önlemleri

1. Hastalık ve Kaza

Hastalandığınızda, yakınınızdaki bir pratisyen hekime gidebilirsiniz. Size yardımcı olur ve gerekirse uzman bir hekime havale eder.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Hekim tedavisi, hastahane ve ilaç masraflarını genelde – ödeyeceğiniz masraf payı – dışında sağlık sigortaları karşılamaktadır. Bundan dolayı yasal ya da özel sağlık sigortanızın olması çok önemlidir.

Almanya’da insanlar, çoğunlukla yasal kuruluşlarda sağlık sigortalıdır. Zira bu belirli bir gelir sınırına kadar zorunludur. Gelirinizin bu sınırı aştığı durumda, dilerseñiz sağlık sigortanızı özel bir sigorta kuruluşunda yaptırabilirsiniz (Bu konuda bkz.: Bölüm X – “Banka ve Sigortalar”)

Yasal sigortalı olup doktora gittiğinizde, çeyrek yıl başına 10 Avro’luk muayenehane ücretini ödeme yükümlülüğünüz vardır. Bu zaman zarfındaki diğerk hekim ziyaretleri ücretsizdir. Yazılan ilaçları eczaneden alırsınız. Bu ilaçlar için en fazla 10 Avro’ya kadar masraf payı ödersiniz, kalanını sigortanız üstlenir. Hekim tarafından yazılan ilaçlar, 18 yaş altı çocuk ve gençler için ücretsizdir. Özel sağlık sigortanız varsa hekim ve ilaç masraflarını önce kendiniz ödersiniz. Faturaları ve reçeteleri sigortanıza ilettiğinizde, yaptığınız masraflar karşılanır.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Kaza, acil durum ve muayenehanenin kapalı olduğu zamanlarda rahatsızlandığınızda, acil hekim servisini (ärztlicher Notdienst) ve çok acil durumlarda kurtarma servisini (Rettungsdienst) arayabilirsiniz.

Tüm Almanya’ için geçerli numaralar şunlardır:

- **Kurtarma servisi: 112**
- **Zehirlenmeler için acil telefon hattı: 1 92 40**

Eczanelerin de gece ve acil servisleri vardır. Güncel bilgileri yerel gazetelerden alabilirsiniz.

Dilinizde Yardım

Almanca’nız yeterli değıl ve dilinizden anlayan bir hekime mi gitmek istiyorsunuz? Yaşadığınız eyaletteki Anlaşmalı Hekimler Birliğı bu konuda yardımcı olur: www.kbv.de, “Service/Arztsuche” seçeneğı.

Hekim Sır Yükümlülüğü

Hekimler izniniz olmadan hakkınızda, ne bir resmi makama, ne işvereninize ne aile fertlerinize ne de başkalarına bilgi veremezler. Bu yasak, kısmen çocuklarınız hakkındaki bilgiler için de geçerlidir. Örneğin 16 yaşındaki kızınızın muayene sonuçları hakkında kadın hekimi, kızınızın rızası olmadan size bilgi veremez.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Ev hekimi, pratisyen hekim
- Çocuk hekimi
- Sağlık sigortası

İnternet:

- Federal Sağlık Bakanlığı: www.bundesgesundheitsministerium.de
- Almanya Bağımsız Hasta Danışmanlığı: www.unabhaengige-patientenberatung.de
- Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi: www.bzga.de
- Eyaletlere göre hekim aramak için: www.bundesaerztekammer.de, alt seçenek: "Patienten/Arztsuche"
- Şehir ve posta koduna göre hekim ve hastahane aramak için: www.aok.de, alt seçenek: "Gesundheit/Behandlung/Suche Ärzte & Co"
- Yasal sigortalar hakkında genel bilgi: Sağlık sigortaları birliği: www.gkv-spitzenverband.de alt seçenek: "Gesetzliche Krankenversicherung(GKV)/Alle gesetzlichen Krankenkassen"

E-Posta:

- Federal Sağlık Bakanlığı: info@bmg.bund.de

Telefon:

- Federal Sağlık Bakanlığı (Pazartesi – Perşembe, 8:00–18:00 ve Cuma 8:00–12:00)
 - Sağlık sigortası hakkında: **+49 180 5 9966-02***
 - Hastalık önleyici tedbirler hakkında: **+49 180 5 9966-09***
 - Sağır ve ağır duyanlar için danışmanlık (yazışma telefonu): **+49 180 5 9966-07***; İşaret dili telefonu, ISDN üzerinden görüntülü telefon: **+49 180 5 9966-06***; İşaret dili telefonu, internet üzerinden görüntü: **gebaerdentelefon.bmg@sip.bmg.buergerservice-bund.de**

* Bu aramalar için sabit hattın dakika başına 14 sent, cep hattından aramalarda ise 42 sent ödenir.

2. Tedbir Muayenesi ve Aşılar

Erken teşhis sayesinde birçok hastalık daha iyi tedavi edilebilmektedir. Erken teşhis ve tedbir muayeneleri bu amaçla yapılmakta ve sağlık sigortaları tarafından da ödenmektedir. Hekiminizden bu konuda ayrıntılı bilgi alabilirsiniz.

Aşı, en etkili ve önemli koruyucu tedbirlerden biridir. Günümüzde aşılar oldukça yan etkiden uzak ve ağır hastalıklara karşı korumaktadır. Aşı yaptırmak Almanya’da isteğinize bağlıdır. Fakat tavsiye edilen kimi koruyucu aşılar da vardır ve masrafları sağlık sigortaları tarafından karşılanmaktadır.

Çocuklar İçin Sağlık Tedbirleri ve Aşı

Enfeksiyonların bebek ve çocuklar için çok tehlikeli olmasından dolayı çocuklara 3. aydan itibaren en geç 14 yaşına kadar en önemli hastalıklara karşı aşı yapılması tavsiye olunur.

NASIL VE NEREDEN BİLGİ ALABİLİRİM?

Almanya'da bebek, çocuk, genç ve yetişkinler için tavsiye edilen aşılardan vardır. Bunlar aşı takviminde belirtilmiştir. Bu takvimi Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi'nin www.bzga.de adresli internet sitesinin "Infomaterialien" adlı alt seçeneğinden Almanca ve başka dillerde bulabilirsiniz.

Çocuklar İçin Erken Teşhis Muayeneleri

Almanya'da çocuklar için, doğumdan okul çağına kadar yapılan standard erken teşhis muayeneleri vardır. Bunlar U1 ila U9 muayeneleri olarak adlandırılır. Bu düzenli muayeneler sayesinde çocukların gelişim bozukluklarının ve hastalıklarının erkenden teşhis edilip tedavi edilmesi mümkünleşir. Bu muayenelerin masrafları sağlık sigortaları tarafından karşılanır. Erken teşhis muayenelerinin, çocuklarınız gelişirken belirli zamanlarda yapılması gerekir. Muayeneleri yaptırmaya zorunluluğu yoktur. Çocuğunuzun gelişimini desteklemek amacıyla bu muayeneleri düzenli şekilde yaptırmanız tavsiye olunur. Çocuk hekiminden randevu alabilirsiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızda:

- Ev hekimi veya pratisyen hekim
- Sağlık sigortası

İnternet:

- Federal Sağlık Bakanlığı:
www.bundesgesundheitsministerium.de
- Federal Ön Tedbir ve Sağlıklı Yaşam Birliği: www.bvpraevention.de
- Çocuk Sağlığı hakkında bilgiler:
 - www.bundesgesundheitsministerium.de, A'dan Z'ye konular bölümünde K harfi
 - www.kindergesundheit-info.de "Für Eltern" alt seçeneği

E-Posta:

- Federal Sağlık Bakanlığı: info@bmg.bund.de

Telefon:

- Federal Sağlık Bakanlığı: +49 180 5 9966-09*
(Pazartesi – Perşembe, 8:00–18:00 ve Cuma 8:00–12:00)

Kitapçıklar:

- Federal Sağlık Bakanlığı: "Ratgeber zur gesundheitlichen Prävention" (Sağlık için ön tedbirler kılavuzu). Bu kitapçığı şuradan sipariş edebilirsiniz:
 - telefon ile: +49 180 5 7780-90*
 - faks ile: +49 180 5 7780-94*
 - yazılı olarak: **Publikationsversand der Bundesregierung** (Federal Hükümetin yayın gönderme servisi),
Postfach 48 10 09, 18132 Rostock
 - veya e-posta yoluyla: publikationen@bundesregierung.de

* Bu aramalar için sabit hattın dakika başına 14 sent, cep hattından aramalarda ise 42 sent ödenir.

3. Aids Danışmanlığı

HIV enfeksiyonu ve aids hastalığına karşı henüz ne bir aşı ne de ilaç bulunabilmiştir. Bu yüzden korunmak için prezervatif kullanmak gerekir. Danışma merkezlerinden ücretsiz bilgi alıp test yaptırabilirsiniz. Danışma ve test için adınızı belirtmek zorunda değilsiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Sağlık Müdürlüğü
- Sağlık Sigortası
- Aids danışma noktaları

Internet:

- www.aidshilfe.de
- www.gib-aids-keine-chance.de
- Federal Sağlık Bakanlığı:
www.bundesgesundheitsministerium.de
- Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi: www.bzga.de,
"Themen/Aidsprävention" alt seçeneği
- Aids danışma noktaları rehberi: www.bzga.de,
"Service/Beratungsstellen/Aids" alt seçeneği

E-Posta:

- Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi: telefonberatung@bzga.de
(Almanca)

Telefon:

- **Almanca:** Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi:
+49 180 5 555444 (Pazartesi – Perşembe, 10:00–22:00;
Cuma – Pazar 10:00–18:00; Sabit hattan dakika fiyatı: 14 sent;
cep hattından azami 42 sent)
- **Türkçe:** Göçmenler için Sağlık Merkezi, Köln +49 221 95154231
- **Rusça, İspanyolca, Fransızca, İngilizce:** Göçmenleri Sağlık Hak-
kında Aydınlatma Başvuru ve Koordinasyon Merkezi, Berlin:
+49 30 29006949

Kitapçıklar:

- Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi: www.bzga.de adresinden, "Infomaterialien" alt seçeneğinden "**HIV bulaşması ve Aids tehlikesi**" (bu kitapçık birçok dilde mevcuttur)

NASIL VE NEREDEN BİLGİ ALABİLİRİM?

"LOVE LIFE STOP AIDS" adlı film aids hakkında aydınlatan, değişik dillerde yapılmıştır. Erkekler ve kadınlar için olmak üzere iki versiyonu vardır. Dağıtıcılığını yapmak isteyenlere yazılı veya www.gib-aids-keine-chance.de adresinden sipariş üzerine ücretsiz gönderilir: "LOVE LIFE STOP AIDS" – DVD, sipariş numarası 70402000.

4. Uyuşturucu ve Bağımlılık Danışmanlığı

Uyuşturucu, alkol, nikotin, ilaç, şans oyunları, yiyecek, internet ve tüketim – birçok şey bağımlık yapabilir. Her bağımlılık ciddiye alınması gereken bir hastalıktır. Bağımlı kişi ve ailelerine bu yüzden uzman yardımı zorunludur. Acilen bir hekim veya danışmanlığa başvurmak önemlidir. Bağımlılık ne kadar erken tedavi edilirse, iyileşme şansı o kadar yükselir. Birçok oluşum ve oto terapi grubu bu yönde yardımcı olmaktadır.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Internet:

- Çeşitli oluşumların danışmanlıkları: www.bzga.de adresinin “Service/Beratungsstellen” alt seçeneği
- Caritas’ın çevrimiçi danışmanlığı: www.beratung-caritas.de, “Beratungsbereiche/Online-Beratung”, “Suchtberatung” alt seçeneği
- Alman Bağımlılık Sorunları Ana Merkezi: www.dhs.de
- Bağımlılık Uzman Birliği.: www.sucht.de
- www.drugcom.de, www.kenn-dein-limit.de, www.rauchfreiinfo.de, www.spielen-mit-verantwortung.de

E-Posta:

- Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi: telefonberatung@bzga.de (Almanca)

Telefon:

- Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi: Bağımlılıktan korunmak için danışma hattı: **+49 221 892031** (Almanca: Pazartesi – Perşembe: 10:00–22:00, Cuma – Pazar: 10:00–18:00)

Kitapçıklar:

- Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi (www.bzga.de adresinden “Infomaterialien” alt seçeneğinden)
- Alman Bağımlılık Sorunları Ana Merkezi (www.dhs.de adresinden “Infomaterial” alt seçeneğinden)

5. Engelli İnsanların Katılımı

Alman Devleti, bedensel, zihinsel veya ruhsal engelli insanların toplumsal yaşama eşitlikçi katılımını desteklemektedir. Ağır engelliler iş ve meslek hayatında özel koruma altındadırlar.

Engelli iseniz, Bakım Dairesi'ne (Versorgungsamts) başvurarak engellilik derecenizi belgeleyen (ağır) engelli kimliği alabilirsiniz. Bu belge ile örneğin toplu taşıma araçlarında indirimden faydalanabilirsiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızdada:

- Sağlık Sigortası, Emeklilik Sigortası
- İş Bulma Ajansı
- Yerel yönetimler: Sosyal Hizmetler Dairesi, Bakım Dairesi

İnternet:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: www.bmas.de
"Teilhabe behinderter Menschen"; alt seçeneği
www.einfach-teilhabe.de
- Federal Hükümet'in Engelliler Görevlisi:
www.behindertenbeauftragter.de

E-Posta:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: info@bmas.bund.de

Telefon:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
(Pazartesi – Perşembe: 8:00–22:00):
 - Engelli insanlar için bilgi hattı: **+49 180 5 6767-15***
 - Sağır ve ağır duyanlar için bilgi hattı, yazışma telefonu:
+49 180 5 6767-16*

* Bu aramalar için sabit hattın dakika başına 14 sent, cep hattından aramalarda ise 42 sent ödenir.

Kitapçıklar:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yayınları
(www.bmas.de "Publikationen" alt seçeneği):
 - CD-ROM: **Informationen für behinderte Menschen**
(Engelli insanlar için bilgiler, birkaç broşürden oluşur)
 - **Ratgeber für Menschen mit Behinderung**
(Engelli insanlara yardım kılavuzu)
 - **Rehabilitation und Teilhabe behinderter Menschen**
(Engelli insanların katılımı ve rehabilitasyonu – Almanca, İngilizce ve Fransızca)
 - **Das Gesetz zur Gleichstellung behinderter Menschen**
(Engelli insanlar için eşit haklar yasası)

X. Banka ve Sigortalar

1. Para İşleri ve Ödeme Araçları

Almanya’da birçok ödeme artık nakitsiz yapılmaktadır. Bu tür ödemeler için ciro hesabı kullanılmaktadır. Paranız oraya gelir ve oradan havale yapılır. Giro hesabınız varsa, bankamatiklerde veya banka veznesinde hesabınızdan para çekebilirsiniz. Maaşınız doğrudan ciro hesabınıza gönderilir. Özellikle, çalışıyorsanız bir ciro hesabı açmanız kaçınılmazdır.

Ciro hesabı için, seçtiğiniz bir bankaya gidip, şartlar ve ücretler hakkında bilgi edinebilirsiniz. Bunlar bankalar arasında farklılıklar gösterebilir. Gerekli belge ve dokümanlar hakkında da bilgi edininiz.

Krediler

Büyük harcama yapmak durumunda olup paranız yeterli değilse bankadan kredi alabilirsiniz. Banka ödünç verdiği para için ücret ve faiz alır. Faizler çoğunlukla yüksektir. Kredi almadan önce iyice düşünmeli, aldığınız krediyi (muhtemelen yıllarca) taksitle geri ödemek zorunda olduğunuzu da unutmayınız. Aldığınız teklifin güvenilirliğini araştırıp, birkaç yerden teklif almanızda fayda vardır.

NASIL VE NEREDEN BİLGİ ALABİLİRİM?

Aldığınız krediyi ödeyemeyecek duruma düşerseniz, acilen uzman yardımına başvurunuz. Yakınınzdaki Borçlu Danışmanlığı'na başvurabilirsiniz. Yetişkin Göçmen Danışmanlığı'nın elemanları da size yardımcı olurlar.

Ciro Hesap Kredisi

Bankanız, ciro hesabınızdan, para olmadığı halde belli bir sınıra kadar para çekme imkânı sunar. Buna Almanya'da "Dispositionscredit" veya "Überziehungskredit" adı verilir. Bu sayede kısa vadeli maddi sıkışıklıklarda bir rahatlama yaşarsınız. Buna karşılık bu tür kredilerin faizleri, olağan kredilere göre çok daha yüksektir ve sadece kısa süreli borçlanmalar için kullanılmalıdır.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Tüketiciyi Koruma Merkezleri
- Sparkasse ve Bankalar

İnternet:

- Tüketiciyi Koruma Merkezleri Federal Birliği:
www.verbraucherzentrale.de

Telefon:

- Tüketiciyi Koruma Merkezleri Federal Birliği: +49 30 25800-0

2. Yasal Sosyal Sigorta

Alman Sosyal Sigortası hastalık, işsizlik, yaşlılık ve bakıma muhtaçlık gibi haller ve sonrası için maddi güvence sağlama ya yönelik yasal bir sigorta sistemidir. Amacı, her kişiye belirli bir hayat standartını sağlamak ve iş hayatını bitiren insanlara emeklilik geçimini sağlamaktır.

Sosyal sigorta zorunlu bir sigortadır. Aylık primlerin yarısı işveren, diğer yarısı da maaştan doğrudan kesilme yoluyla çalışan tarafından ödenir. İstisna olarak çalışanlar işverenden daha çok sağlık sigortası primi öderler, buna karşılık işverenler de kaza sigortası primlerini tamamen üstlenirler. Bu primler sayesinde Sosyal Sigorta'nın çeşitli imkânlarından yararlanmaya hak kazanırsınız.

Sigorta primleri gelire göre ödenir. Sağlık ve emeklilik sigorta primleri belirli bir gelir düzeyinden sonra artmazlar (azami kazanç sınırı).

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Internet:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: www.bmas.bund.de
“Unsere Themen/Soziale Sicherung” ve “Unsere Themen/Rente” alt seçenekleri
- Alman Sosyal Sigorta Sisteminin çatı kuruluşları:
www.deutsche-sozialversicherung.de

E-Posta:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: info@bmas.bund.de

Kitapçıklar:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın kitapçıkları (www.bmas.bund.de adresinin “Publikationen” alt seçeneğinden alınabilir):
 - **Sosyal sigorta hakkında genel bilgiler**
(Almanca, İngilizce, Fransızca, İtalyanca, İspanyolca ve Türkçe)
 - **Sozialhilfe und Grundsicherung**
(Sosyal Yardım ve Asgari Geçim)

Emeklilik Sigortası

Her çalışan prensip olarak yasal emeklilik sigortalıdır. Emeklilik sigortası sayesinde yaşlılığınız maddi güvence altına alınmıştır. Emeklilik, 2012 yılına kadar 65 yaşında başlamaktadır. Bu yıldan sonra emeklilik yaş sınırı 2029 yılına kadar kademeli olarak 67 yaşına çıkarılacak ve 1964 doğumlular için geçerli olmaya başlayacaktır. Fakat o zaman da bazı istisnalar olacaktır (örneğin emeklilik sigorta primlerini çok uzun süre ödemiş olanlarda olabileceği gibi). Emeklilik sigortası, emeklilik yaşına gelmeden hastalık veya engellilik dolayısıyla iş hayatından koptuğunuzda, tam gün çalışmadığınızda veya dul veya yetim kaldığınızda da yardımcı olur.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Emeklilik maaşı, çalışırken elde ettiğiniz gelirden daha düşüktür. Hayat standartınızı devam ettirmek için, yasal emeklilik sigortanızı özel bir sigortayla takviye edebilirsiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Yerel yönetimler: Sigorta Dairesi (Versicherungsamt)
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri
- Alman Emeklilik Sigorta Sistemi'nin bilgi ve danışma noktaları

İnternet:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı:
www.bmas.bund.de "Unsere Themen/Rente" alt seçeneği
- Alman Emeklilik Sigortası:
www.deutsche-rentenversicherung.de
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri'nin kılavuzları:
www.verbraucherzentrale.de

E-Posta:

- Alman Emeklilik Sigortası: info@deutsche-rentenversicherung.de

Telefon:

- Alman Emeklilik Sigortası (ücretsiz): **+49 800 10004800**
(Pazartesi – Perşembe: 7:30–19:30; Cuma: 7:30–15:30)
- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: Emeklilik hakkında bilgi hattı **+49 180 5 676710** (Sabit hattın dakikası 14 sent, cep hatlarından dakikası azami 42 sent)

Kitapçıklar:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın kitapçıkları (www.bmas.bund.de adresinin "Publikationen" alt seçeneğinden alınabilir):
 - **Ratgeber zur Rente** (Emeklilik Kılavuzları)
 - **Rentenratgeber für Frauen** (Kadınlar Kılavuzu)

- **Erwerbsminderungsrente** (Malulen Emeklilik)
- **Handbuch Altersvorsorge** (Emeklilik Sigortası El Kitabı)
- **Emeklilik Özel Sigortası** (Almanca ve Türkçe)
- **Checkheft Altersvorsorge** (Emeklilik Sigortası İçin Kontrol Listesi)

Sağlık Sigortası

Yasal sağlık sigortanız, sizin ve ailenizin hastalandığı durumlarda yardımcı olur. Buna ilaveten, sağlık için tedbir muayenelerini (diş hekiminde olduğu gibi) öder, rehabilitasyon tedavi ve çocuklarınızın doğum masraflarını üstlenir. Uzun süreli hastalık dolayısıyla çalışmadığınız durumlarda kesilen gelirinizin telafisi için hastalık parası öder.

Çalışanlar yasal sağlık sigortasına belirli bir gelir sınırına kadar zorunlu üyedir (yıllık toplam gelir baz alınır). Geliriniz bu sınırı aştığı ve diğer koşullar yerine geldiği takdirde, istek üzerine yasal sigortadan çıkıp özel sigortalı da olabilirsiniz.

İPUCU

Geliriniz belirli sınırı aştığında veya serbest olarak çalıştığınızda yasal ile özel sigorta arasında tercih hakkınız bulunmaktadır. Özel sigorta primleri ve performansları, şirketler ve tarifeler arasında büyük farklılıklar göstermektedir. Bu yüzden kapsamlı ve dikkatli bir karşılaştırma yapmanız gerekmektedir.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Sağlık Sigorta Kurumları ve Sigorta Daireleri
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri

Internet:

- Federal Sağlık Bakanlığı:
www.bundesgesundheitsministerium.de
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri Federal Birliği:
www.verbraucherzentrale.de, www.vzbv.de
- Yasal Sağlık Sigorta Kurumları hakkında genel bilgi:
www.gkv-spitzenverband.de "Gesetzliche Krankenkassen" alt seçeneği.

E-Posta:

- Federal Sağlık Bakanlığı: info@bmg.bund.de

Telefon:

- Federal Sağlık Bakanlığı: **+49 180 5 996602***
(Pazartesi – Perşembe: 8:00–18:00; Cuma: 8:00–12:00)

Kitapçıklar:

- Federal Sağlık Bakanlığı: "**Ratgeber zur gesetzlichen Krankenversicherung**" (Yasal Sağlık Sigortası Kılavuzu). Sipariş imkânları:
 - E-Posta ile: publikationen@bundesregierung.de
 - Telefon ile: **+49 180 5 778090***
 - Yazılı olarak Federal Hükümet'in yayın dağıtım servisinden:
Publikationsversand der Bundesregierung, **Postfach 48 100 9, 18132 Rostock**

* Bu aramalar için sabit hattan dakika başına 14 sent, cep hattından aramalarda ise 42 sent ödenir.

Bakım Sigortası

Yaşlılık veya hastalıktan dolayı gereksinimlerinizi tek başınıza karşılayamadığınız ve bakıma muhtaç olduğunuz hallerde bakım sigortası yardımcı olur. Akrabalarına bakan insanları da danışmanlık ve maddi kaynaklarla destekler. Bakım sigortasının hizmetlerinden yararlanmak için dilekçe vermeniz gerekmektedir.

Yasal sağlık sigortalıysanız otomatikman bakım sigortalısınızdır. Özel sigortalıların ek olarak bakım sigortası da yaptırmaları zorunludur.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızdada:

- Sağlık Sigorta Kurumları ve özel sigortalar
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri

İnternet:

- Federal Sağlık Bakanlığı:
www.bundesgesundheitsministerium.de
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri Federal Birliği:
www.verbraucherzentrale.de, www.vzbv.de

E-Posta:

- Federal Sağlık Bakanlığı: info@bmg.bund.de

Telefon:

- Federal Sağlık Bakanlığı: **+49 180 5 996603**
(Pazartesi – Perşembe: 8:00–18:00; Cuma: 8:00–12:00;
aramalar için sabit hattan dakika başına 14 sent, cep hattından
aramalarda ise 42 sent ödenir)

Kitapçıklar:

- Bundesministerium für Gesundheit
(www.bmg.bund.de "Pflege/Publicationen" alt seçeneğinden):
 - **Ratgeber Pflege: Alles was Sie zur Pflege wissen müssen** (Bakım kılavuzu)
 - **Pflegen Zuhause – Ratgeber für die häusliche Pflege** (Evde bakım kılavuzu)
 - **Pflegebedürftig. Was nun?** (Bakıma muhtaç. Ne yapmalı?)

Kaza Sigortası

Yasal kaza sigortası, iş kazası veya işten kaynaklanan hastalıklar sonrası oluşan maddiyet ve sağlık sorunlarında size ve ailenize yardımcı olur. İşe veya okul ile ev arası gidiş gelişlerde oluşan kazalar da iş kazası sayılırlar.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- İşveren, Kaza Sigorta Kurumları

İnternet:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı:
www.bmas.bund.de
- Alman Yasal Kaza Sigorta Kurumu (DGUV) – Meslek kooperatifleri ve kaza sandıklarının çatı kuruluşu: www.dguv.de

İşsizlik Sigortası

Almanya'da istemeden işsiz kalanlar ortada kalmaz, devlet tarafından desteklenirler. Destek sadece maddi olarak verilmez. Federal İş Bulma Ajansı'nın iş arama hizmetinden yararlanabilir, gerekli hallerde iş hayatına yeniden giriş tedbirlerinden (meslek eğitimi ve ilerletme eğitimi) ve teşviklerden yararlanabilirsiniz.

İşsizlik Parası

En az 12 ay sigortalı çalışma sonrası işinizi kaybederseniz, başvuru üzerine işsizlik parası alabilirsiniz. Federal İş Bulma Ajansı koşulları yerine getirdiğinizde karar verdikten sonra azami 12 ay, 50 yaş üzerindeyseniz azami 15 ay, 55 yaş üzerindeyseniz azami 18 ay ve 58 yaş üzerindeyseniz azami 24 ay boyunca işsizlik parası alma hakkınız bulunmaktadır.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Haberdar olduğunuz takdirde, işsiz kalmadan en geç üç ay önce bulunduğunuz yerin İş Bulma Ajansı'na iş aradığınızı bildirmek zorundasınız. Gecikme halinde, işsizlik parasının kesildiği ceza süresi uygulanabilir. İşsiz kalacağınızı geç öğrendiğiniz takdirde, haber aldıktan en geç üç gün sonra başvurmanız gerekir.

Uzun Süreli İşsizlik. İşsizlik Parası II

Yukarıda belirtilen sürelerden daha uzun süren işsizliklerde de yardım alma hakkınız vardır. İşsizlik Parası II (Arbeitslosengeld II) yardımı, çalışabilir olup uzun süreden beri işsiz ve ihtiyaçlı olanlara ödenir. Hatta çalışarak edindiği gelirle geçinemeyen kişiler ve aileleri de bu yardımı alabilirler. İşsizlik Parası II vergi gelirleriyle finanse edilir ve işsizlik ve gelirsizlik süresince ödenir.

İşsizlik Parası II ve düzenlemeleri hakkında Federal İş Bulma Ajansı'ndan kapsamlı bilgi alabilirsiniz. Ayrıca Yetişkin Göçmen Danışmanlığı çalışanları da bu konuda size yardımcı olurlar.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- İş Bulma Ajansı
- İş Merkezi (Jobcenter)
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı

Internet:

- İş Bulma Ajansı: www.arbeitsagentur.de

Kitapçıklar:

- İş Bulma Ajansı (www.arbeitsagentur.de adresinin “Veröffentlichungen” alt seçeneğinden alınabilir):
 - **Was? Wie viel? Wer? Finanzielle Hilfen der Agentur für Arbeit auf einen Blick** (Ne? Ne kadar? Kim? İş Bulma Ajansı'nın maddi yardımları hakkında genel bilgi)
 - Önemli dilekçe formlarının Türkçe ve Rusça tercümelerini Federal İş Bulma Ajansı'nın www.arbeitsagentur.de adresinin “Bürgerinnen und Bürger/Arbeit und Beruf/Arbeits- und Jobsuche/Arbeit in Deutschland/Migrantenberatung” alt seçeneğinden indirebilirsiniz.

3. Eşya Sigortası ve Kişisel Sigortalar

Yasal sigortaların yanında sayısız özel sigorta imkânı vardır. Örneğin:

- Mali mesuliyet sigortası
- Ev ve eşya sigortası
- Maluliyet sigortası
- Hayat sigortası
- Taşıt sigortası

Her sigorta haliyle ücretlidir. Sigorta anlaşması yapmadan önce, hangisine gerçekten ihtiyacınız olduğunu iyice düşünmelisiniz. Araba veya motorsikletiniz için sigorta yaptırmanız zorunludur. Mali mesuliyet sigortası (Haftpflichtversicherung) ise en önemli sigortalardan biridir. Sizin veya 18 yaş altındaki çocuğunuzun başkasına verdiği maddi zararı karşılar.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızda:

- Tüketiciyi Koruma Merkezleri
- Sigorta Şirketleri

İnternet:

- Federal Mali Hizmetler Denetim Dairesi: www.bafin.de
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri Federal Birliği:
www.verbraucherzentrale.de

Telefon:

- Federal Mali Hizmetler Denetim Dairesi'nin tüketici hattı:
+49 228 29970299 (Pazartesi – Cuma: 8:00–18:00)
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri Federal Birliği: +49 30 25800-0

XI. Alışveriş ve Tüketici Hakları

1. Alışveriş ve Ödeme

Gıda ve güncel ihtiyaç ürünlerini gıda marketlerinden, alışveriş merkezlerinden veya özel mağazalardan satın alabilirsiniz. Fakat aynı veya benzer şeylerin değişik yerlerde, değişik fiyatlarla satılabileceğini unutmayınız. Özel indirimler genelde kısa süre için geçerlidir. Bu yüzden kalite ve fiyatları karşılaştırmanız çok faydalı olacaktır.

Yüksek fiyatlı ürün almadan önce, almak istediğiniz ürün kategorisindeki test raporlarını okumanızda da yarar vardır. Bu çeşit bilgileri ve kalite notlandırmalarını basından, özel dergilerden veya Alman Ürün Test Vakfı'nın (Stiftung Warentest) ve Tüketicileri Koruma Merkezleri'nin internet sitelerinden alabilirsiniz.

Açılış Saatleri

Almanya'da alışveriş yerleri aynı saatlerde açık olmazlar. Eyaletlere göre bu zamanlar farklıdır. Genelde mağaza ve marketler saat 9 ila 20 arası açık olurlar.

Alışverişte Ödeme

Almanya'da her yerde nakit ödeme yapabilirsiniz. Nakitsiz ödeme de çeşitli şekilde yapılabilir. Bunun için bir bankada ciro hesabına ihtiyacınız olacaktır. Bankadan alacağınız çek kartı (EC-Karte) veya kredi kartıyla nakitsiz ödeme yapabilirsiniz. Ödeme için gerekli meblağ otomatikman hesabınızdan kesilir (bu konuda bkz.: X. Bölüm – “Banka ve Sigortalar”).

İnternette Alışveriş

Günümüzde artık çoğu ürünü internet üzerinden almak mümkündür. Fakat internette her satılan ve satana güvenilemez. Bu nedenle internet alışveriş ve açık arttırmalarında çok dikkatli olmanız gerekir. En emniyetlisi, ürün geldikten sonra ödemesi yapılan veya fatura ederi rızanızla hesabınızdan çekilen (Lastschrift) alışverişlerdir. Hesabınızdan çekilen ödemeler için 6 hafta itiraz hakkınız vardır.

İPUCU

İnternette dolandırıcılık mağduru olursanız, vakit kaybetmeden polise gidip şikayetçi olmanız ve sözkonusu internet sitesinin sunucusuna haberdar etmeniz gerekir. Dolandırıcıların yakalanabilmesi için her gün önemlidir.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Şans Oyunlarında Dikkat

Adresiniz istendiğinde dikkatli olunuz. Şans oyunları çoğu kez adres toplamak için düzenlenmektedir. Ardından posta, E-posta ve telefon yoluyla yığınla reklam gelir. Çoğu insan da bundan rahatsızlık duyar. Müşteri ve bonus kartları da çoğu kez reklam için adres toplama amacıyla verilmektedir.

2. Garanti ve Sağlamlık Teminatı

Her satıcı, hatasız ürün satmakla yükümlüdür. Alıcı, satın aldığı üründe ilk iki yıl içinde satın alım esnasında bulunduğu bariz olan hata ve bozukluklara karşı yasal garanti hakkına sahiptir. Bu hak özel indirimli ürünler için de geçerlidir. Kullanımdan dolayı oluşan yıpranma tabii ki bu garanti kapasamına dahil değildir. Satıştan sonraki ilk 6 ayda ortaya çıkan hatalarda, satıcının, ürünü hatasız sattığını ispat yükümlülüğü vardır. Bu süre geçmişse, aksini ispat yükümlülüğü alıcıya geçer.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Garanti ve Sağlamlık Teminatı aynı şeyler değildir. Garanti, üreticinin isteğine bağlıdır ve tarafından, ürünün belli özelliklere sahip olup belli bir zamana kadar iş göreceğine dair verilen bir sözdür.

İPUCU

Almış olduğunuz ürünü defo nedeniyle veya değiştirmek için geri götürdüğünüzde, orjinal paketinde olması zorunlu değildir. Satın aldığınız her şeyin paketini saklamanızı kimse sizden isteyemez. Kasa fişi de her zaman gerekli değildir. Yerinden satın alındığını gösterse de, fiş yerine bir şahit veya hesap dekontu da yeterlidir.

Satın Alınan Ürünü Değiştirme

Değiştirme, ürünün hatasız olduğu durumlarda satıcının isteğine bağlıdır.

3. Evlerde Satış

Kapıda veya evde, telefonda ve internette çoğu kez fazla düşünülmeden satış anlaşması yapılmaktadır. Bu nedenle, prensip olarak 14 günlük süre içinde anlaşmadan geri çekilme hakkınız vardır. Böylece anlaşma geçersiz olur ve neden bildirme yükümlülüğünüz de yoktur. Bu konuda sorun yaşayacak olursanız, Tüketicileri Koruma Merkezi'ne başvurabilirsiniz.

KONTROL LİSTESİ

Yukarıdaki mevzuat şu durumlar için geçerlidir:

- İş yeri, özel mekân, telefon başında ve toplu taşıma araçlarında yapılan anlaşmalar
- İnternette yapılan (satış) anlaşmalar(ı)
- Katalogdan yapılan siparişler
- Mektup, faks veya e-posta yoluyla yapılan anlaşmalar
- Satış amaçlı yolculuklarda veya açık hava etkinliklerinde yapılan anlaşmalar.

Prensip olarak hiçbir zaman tamamen kavramadığınız bir şeyin altına imza atmayınız. Her satın alıştan önce, geri çekilme koşulları ve istisnalar (örneğin sigorta anlaşmaları veya otel rezervasyonlarında) hakkında ayrıntılı bilgi edininiz. Genelde en fazla 2 haftalık süreniz vardır. Bu yüzden, anlaşmayı feshetmeyi düşündüğünüz durumlarda vakit geçirmeden kararınızı yazılı olarak bildiriniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- 16 eyalete dağılmış bulunan Tüketiciyi Koruma Merkezleri'nin yaklaşık 200 şubesi
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Televizyon, internet ve gazetelerdeki ürün testleri; özellikle "Stiftung Warentest" in "test" adlı dergisi

Internet:

- Stiftung Warentest (Ürün Testi Vakfı): www.test.de
- Federal Beslenme, Tarım ve Tüketicileri Koruma Bakanlığı: www.bmelv.de
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri Federal Birliği (16 eyaletin Tüketiciyi Koruma Merkezi'nin ve tüketici haklarıyla ilgili 26 diğer oluşumun çatı kuruluşu): www.vzbv.de
- aid Bilgi servisi (Tarım, gıda ve beslenme): www.aid.de
- Alman Beslenme Cemiyeti(DGE): www.dge.de

Kitapçıklar:

- "Verbraucherschutz kompakt – guter Rat in Alltagsfragen" (Tüketici Hakları – Güncel sorular için yararlı bilgiler; internette www.bundesregierung.de adresinden, "Service/Broschüren" alt seçeneğinden alınabilir)
- Federal Beslenme, Tarım ve Tüketicileri Koruma Bakanlığı kitapçıkları (www.bmelv.de adresinden, "Service/Publikationen", Thema "Verbraucherschutz und Informationsrechte" alt seçeneğinden alınabilir)

XII. Örgüt ve Organizasyonlar

1. Dernek ve Federasyonlar

Almanya'da, ortak amaç ve eğilime sahip insanların bir araya gelerek oluşturdukları, 500.000'den fazla dernek, kulüp ve federasyon vardır. Birçok insan ücret almadan, yani fahri olarak dernekte çalışmaktadır ya da sadece üye olarak kayıtlıdır. Bunların arasında çocuk ve gençler de bulunmaktadır. Dernek veya kulüp üyesi olarak, derneğin etkinliklerinden faydalanabilir ve sizinle ortak eğilimlere sahip insanlarla tanışabilirsiniz.

Dernek, kulüp veya federasyonların kurulma amaçları çeşit çeşittir. Örneğin:

- Spor kulüpleri
- Müzik cemiyetleri
- Sosyal faaliyet dernekleri
- Gençlik kulüpleri

- Ebeveyn dernekleri
- Hayvanları koruma dernekleri
- Sanat cemiyetleri
- Aşçılık dernekleri
- Bilgisayar dernekleri

İPUCU

Yakınındaki insanlarla iletişim kurmayı seven ve onlar için bir şeyler yapan kişi, yeni çevresiyle daha çabuk kaynaşır. Bu nedenle yörenizdeki derneklerden birine katılmaktan çekinmeyiniz.

Bir derneğe üye olmak istiyor fakat yakınınızdaki dernekler hakkında malumata ihtiyacınız olursa, bulunduğunuz yerin belediyesinden veya internet sitesinden bilgi alabilirsiniz.

İPUCU

Birçok dernek, federasyon ve kendi kendine yardım grupları ailelere destek olmaktadır. Çocuklarla, güncel yaşamla, hastalıkla ve daha sayısız konuyla ilgili sorunlarda destek alabilirsiniz. Yakınıızda faaliyet gösteren oluşumlar hakkında bilgi edininiz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıızda:

- Vatandaş Dairesi/Danışma
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- Alman Dernekler Federasyonu: www.bdvv.de
- Dernekler platformu: www.verbandsforum.de

2. Göçmen Organizasyonları

Almanya’da göçmen kökenli insanların oluşturduğu sayısız oluşum bulunmaktadır. Bunların çoğu yerel düzeyde ve fahri olarak faaliyet göstermektedirler. Bunun dışında Almanya genelini kapsayan kimi çatı kuruluşları da vardır. Küçük, büyük, yerel veya tüm Almanya’da faaliyet gösteren bu derneklerin çoğu göçmenlerin uyumu için çaba göstermektedir. Burada, çocukların eğitimi için çalışan, göçmen kökenli ebeveyn derneklerinin işlevi büyük önem taşımaktadır.

Göçmen oluşumlarının genelde göçmenlik konularında deneyimleri bulunmakta olup, Almanya’ya yeni gelen insanlara uyum konusunda özellikle yardımcı olabilmektedirler.

Göçmenler arası çeşitli farklılıklar olduğu gibi, oluşumları da çeşit çeşittir:

- Boş zaman ve spor dernekleri
- Kültür dernekleri
- Din dernekleri ve toplulukları, cemaatler
- İşçi dernekleri
- Siyasi dernekler
- Öğrenci birlikleri
- Girişimci dernekleri
- Ebeveyn dernekleri

Göçmen oluşumlarının faaliyetleri de çok çeşitlidir. Örneğin:

- Çevirmenlik hizmetleri
- Danışmanlık
- Etkinlikler
- Kurs ve ek eğitim programları
- Eğitimle ilgili aktiviteler, örneğin çocuklara ev ödev yardımı, gibi
- Ebeveyn eğitimi
- Uyum projeleri

Bunun yanında üyelerinin çıkarlarını savunur ve onlar için çalışırlar. Gün geçtikçe siyasi, ekonomik ve idari alanlarda önemli muhatap olmaktadır.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızda:

- Göçmen oluşumlarının yerel büroları
- Şehriniz veya beldenizin uyum görevlisi veya yerel göçmen bürosu
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı

Internet:

- www.bamf.de/migrantenorganisationen

XIII. Almanya'da Yaşam

1. Siyasi ve Hukuki Düzen

Federal Almanya Anayasası'nın adı Almanca'da "Grundgesetz"tir ve Almanya'da yaşamın en önemli hukuki temelini oluşturmaktadır.

Temel Haklar

Anayasa'nın ilk 19 maddesi bireylerin temel ve devlete karşı haklarını düzenler. Bunların en önemlileri şunlardır:

- İnsan onurunun korunması
- Yaşam ve bedensel şiddete karşı korunma hakkı
- Kanunlar önünde eşitlik
- İnanç özgürlüğü
- Düşünce özgürlüğü
- Toplanma özgürlüğü
- Meslek icra özgürlüğü
- Mülkiyet ve miras özgürlüğü
- Basın özgürlüğü

Anayasa'nın 20. maddesinde ise Federal Almanya'nın siyasi düzeninin ana hatları belirtilmektedir:

- Federal devlet
- Demokrasi
- Hukuk devleti
- Sosyal devlet

Federal Devlet

Almanya aşağıdaki 16 eyaletten oluşan federal bir devlettir.

- Baden-Württemberg
- Bavyera
- Berlin
- Brandenburg
- Bremen
- Hamburg
- Hessen
- Mecklenburg-Vorpommern

- Aşağı Saksonya
- Kuzey Ren-Vestfalya
- Rheinland-Pfalz
- Saarland
- Saksonya
- Sachsen-Anhalt
- Schleswig-Holstein
- Thüringen

Demokrasi

Almanya, demokratik bir devlettir, yani devletin egemenliği halktan gelir. Halk bu gücünü:

- Seçimler
- Oylamalar
- Yasama organı (parlamento)
- Yürütme organları (hükümet ve idari kurumlar)
- Yargı (mahkemeler)

yoluyla veya sayesinde kullanır.

Federal Meclis (Bundestag) halkın seçilmiş temsilciliğidir.

Sosyal Devlet

Almanya sosyal bir devlettir. Prensip olarak herkes çalışarak geçimini sağlar. Bunu hiç veya kısmen yapamayan kişilere devlet yardımcı olur, yani eşitsizlikleri giderir. Devletin birçok sosyal desteği bulunmaktadır. Bunların en önemlilerinden üçü Sosyal Sigorta Sistemi, İşsizlik Yardımı II (bkz.: Bölüm X – “Banka ve Sigortalar”) ve Çocuk Parası’dır (bkz.: Bölüm VII – “Çocuklar ve Aile”).

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

İnternet:

- Federal Siyasi Eğitim Merkezi: www.bpb.de

2. Siyasi Partiler ve Siyasi Katılım

Siyasi Partiler

Her kişi (yerel, eyaletsel veya federal düzeyde) siyasete etki yapmak amacıyla Almanya'nın siyasi yaşamına katılabilir. Bunun en önemli yolları dernek ve federasyonlara, vatandaş girişimine, sendikalara ve siyasi partilere katılmaktır.

Siyasi Partiler yerel, eyalet, federal ve Avrupa düzeyindeki parlamentolar için adaylar belirlerler. Bunlar

- Belde ve şehir meclisleri
- Eyalet Meclisi
- Federal Meclis
- Avrupa Parlamentosu'dur.

Her siyasi parti değişik görüş ve programa sahiptir. Partilerin internet sitelerine girip değişik konulardaki yaklaşımlarını öğrenebilirsiniz.

Seçimler

Almanya'da seçimler genel, dolaysız, hür, eşit ve gizlidir. Bunun anlamı şudur:

- **Genel:** Her Alman vatandaşı, 18 yaşından itibaren seçme seçilme hakkına sahiptir.
- **Dolaysız:** Halk vekillerini seçici kurul olmaksızın doğrudan seçer.
- **Hür:** Hiç kimse bir seçmene tercihi konusunda baskı yapamaz. Seçime katılma zorunluluğu yoktur.
- **Eşit:** Verilen her oy eşit değerdedir.
- **Gizli:** Her seçmen kapalı oy kullanır ve tercihi gizli kalır. Sadece toplu sonuç açıklanır.

Alman Vatandaşlığı'na sahipseniz, seçimlere katılabilirsiniz. Başka bir AB ülkesi vatandaşı olarak 3 aydan fazla Almanya'da yaşıyorsanız belediye meclisleri ve Avrupa Parlamentosu seçimlerine katılabilirsiniz.

Federal Meclis ve çoğu eyalet meclis seçimleri şu yöntemle yapılır: Her seçmenin, birinci ve ikinci oy olmak üzere, çifte oy

vardır. Birinci oyla seçmen, çoğunluk sistemine göre, seçim bölgesinden bir adayı seçer. İkinci oyla ise, nispi seçim sistemine göre, parti listesini seçer. İkinci oy, meclis dağılımını belirlemesi dolayısıyla daha önemlidir. Belediye ve belde seçimlerin yöntemleri eyalet kanunlarıyla düzenlenir. Bu yüzden eyaletler arası farklılıklar gösterebilir, ama başta belirtilen prensipler dahilinde (genel, dolaysız, hür, eşit ve gizli) düzenlenmiştir.

3. Uyum (Danışma) Meclisleri

Hemen hemen her belde ve şehirde göçmenlerin siyasi temsilciliğini yapan uyum (danışma) meclisleri bulunmaktadır. Bazı yerlerde adları yabancılar veya göçmen meclisi olarak da geçer. Bu konseyler belediye meclislerine, göçmenler ve uyum konularında danışmanlık yaparlar. Birçok belde ve şehirde dilekçe sunma ve konuşma hakları da vardır.

Bunun dışında sosyal, kültürel ve mültecilik hukuku gibi önemli konularda göçmenlere doğrudan yardımcı olurlar.

Uyum (danışma) konseyleri genelde belde veya şehirde ikâmet eden göçmenler tarafından seçilirler.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Yerel uyum konseyinin bürosu
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Genç Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- Federal Göçmen ve Uyum Konseyi:
www.bundesauslaenderbeirat.de

4. Dini İnanç

Almanya Anayasası insanların dini inançlarını güvence altına alır. Din hürriyeti, dini inancını başkalarıyla beraber özgürce seçmeyi ve inanmayı fakat aynı zamanda dinsiz olmayı da kapsar. Din hürriyetinin özü, tüm dini inançların eşit muameleye tabi tutulmasıdır. Bundan dolayı anayasaya göre devlet kilisesi yoktur. Devlet dinlere karşı eşit mesafede durmak zorundadır ve ne bir inanca imtiyaz verebilir ne de zorluk çıkarabilir. Fakat devletle değişik dini topluluklar arasında karşılıklı saygıya dayanan işbirliği vardır.

Almanya halkının büyük çoğunluğu Hristiyanlık Dini'ne inanmaktadır: 26 milyon Katolik Kilisesi'ne, 25 milyon kişi de Protestan Kilisesi'ne bağlıdır. Ortodoks Hristiyanlar, Müslümanlar, Yahudiler, Budistler de Alman Toplumunun parçalarıdır. Müslümanlar 4 milyonluk nüfus payıyla üçüncü büyük inanç topluluğunu oluştururlar.

Pazar ve bayram günleri kanunlarında Noel ve Paskalya gibi Hristiyan bayramları düzenlenmiştir. Bazı eyaletlerde, başka dine mensup çocuklara dini bayram günlerinde tatil verme imkânı da bulunmaktadır.

Ebeveynler, çocuklarını din dersine göndermekte serbesttirler. Genelde okullarda Katolik ve Protestanlara yönelik din dersi

verilir. Lüzum üzerine Hristiyan-Ortodoks veya Yahudiler için de din dersi verilmektedir. Batıdaki birçok eyalette Almanca İslam dini dersi denenme aşamasındadır ve genişletilmesi planlanmıştır.

NASIL VE NEREDEN BİLGİ ALABİLİRİM?

Verilen din dersleri ve düzenlemeler hakkında çocuğunuzun öğretmenlerine soru yöneltebilirsiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Kiliseler ve Dini Cemaatler

İnternet:

- Almanya Protestan Kilisesi: www.ekd.de
- Almanya Katolik Kilisesi: www.katholisch.de
- Almanya Ortodoks Kilisesi: www.kokid.de
- Almanya Yahudiler Merkez Konseyi: www.zentralratdjuden.de
- Diyanet İşleri Türk İslam Birliği (DİTİB): www.ditib.de
- İslam Kültür Merkezleri Birliği (VİKZ): www.vikz.de
- Avrupa Alevi Birlikleri Konfederasyonu (AABF): www.aabk.info
- Almanya Müslümanlar Merkez Konseyi (ZMD): www.islam.de
- Almanya İslam Konferansı (DİK): www.deutsche-islam-konferenz.de

Dizin

AB kalıcı oturma izni	26, 28
AB vatandaşı	24, 27
Abitur (lise diploması)	71
acil durumlar	126
Aids Danışmanlığı	86
aile birleşimi	10, 11
Aile Sandığı	62, 63
alışveriş	13, 104, 105
Alman asıllı göçmenler	1, 24, 26, 76
Almanca kursları	16
Almanya'ya giriş	8, 10, 11, 24, 26
Anayasa	114, 119
BAföG (burs)	77
bağımlılık	88, 89
Bakım Sigortası	46, 99
Borçlu Danışmanlığı	93
çalışma saatleri	44
ciro hesabı	92, 93
çocuk bakımı	64, 65
Çocuk Parası	62, 64, 116
Çocuk Yardımı	62, 63, 64
çocuk yuvaları	65
danışmanlık	18
AIDS	86
meslek	37, 74, 75
halkla ilişkiler servisi	22
uyuşturucu ve bağımlılık	88, 89
yetiştirme	66
göçmen	1, 18, 19, 28, 29, 69, 73, 93, 102
dil destek kursları	72, 73
dil kursu	12, 14
uyum	12, 13, 14, 15, 19, 22, 27, 28
meslek için	16
çocuk ve gençler için	17
din dersi	119, 120

dini inanç	119
diplomaların tanınması	34, 35, 36, 41, 77
Doğum İzni	56, 57, 58
ebeveyn uyum kursu	14, 15
Ebeveynlik İzni	45, 56, 59, 60, 61
Ebeveynlik Yardımı	59, 60, 61, 62
eğitim	12, 13, 14, 17, 19, 35, 37, 41, 59, 62, 68, 71, 74, 75, 77
eğitim yardımı	77
emeklilik	94, 95, 96
emeklilik maaşı	96
Emeklilik Sigortası	46, 94, 95, 96
engellilik	11, 31, 70, 90, 95
ESF-BAMF Programı	16
Federal İş Bulma Ajansı	36, 37, 40, 41, 75, 77, 78, 100, 101, 102
Genç Göçmen Danışmanlığı	21, 23, 29, 73
Göçmen Danışmanlığı	1, 18, 19, 28, 29, 69, 73, 93, 102
göçmen oluşumu	74, 112, 113
Halk Yüksekokulu	12, 78
halkla ilişkiler servisi	22
hamilelik	19, 56, 57
hastalık	11, 31, 44, 45, 80, 83, 88, 94, 95, 97, 99, 111
hastalık parası	97
ikâmetgâh kaydı	50, 51
iş arama	14
iş başvurusu	39
İş Bulma Ajansı	37, 39, 41, 62, 74, 78, 100, 101, 102
iş hukuku	34, 44, 45, 56
iş yeri güvencesi	45
iş yeri kurma	41, 42, 43
İşsizlik Parası II	31, 101, 102, 116
İşsizlik Sigortası	46, 100
kadınlar için uyum kursları	14
kaza sigortası	94, 100
kredi	92, 93

kreş	65
kira	51, 52, 53, 54, 55
kira kontratı	52, 53, 54
Kira Yardımı	51, 63
konut arama	48, 49
Konut Dairesi	23, 48, 51
Konut Hak Belgesi	51
Meslek Bilgilendirme Merkezi	37, 75
Meslek Danışmanlığı	37, 74, 75
meslek eğitimi	71, 74, 75
meslek ilerletme	34, 41, 42, 78, 101
muayenehane ücreti	81
okul	12, 17, 19, 21, 63, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 78, 100, 120
okul türleri	68, 69, 70
okuma ve yazma kursları	14
Oturma İzni	26, 27, 60, 62
Oturum Yasası	42
partiler	117
sağlık	19, 35, 39, 44, 46, 58, 81, 83, 94, 97
Sağlık Müdürlüğü	56, 58, 86
Sağlık Sigortası	44, 46, 57, 80, 81, 83, 94, 97, 99
sağlık tedbirleri	83, 97
seçimler	116, 117, 118
serbest dolaşım	24
serbest meslek	34, 42
sigortalar	92
işsizlik	46, 100
sağlık	44, 46, 80, 81, 94, 97, 99
bakım	46, 99
emeklilik	46, 94, 95, 96
eşya ve kişisel	102
sosyal	94, 95
kaza	94, 100
Sosyal Sigorta	94, 95
taşınma	50, 51
tatil	44

tedbir	80, 96
sağlık	83, 97
yaşlılık	97
tüketici hakları	23, 104, 108
Uyum Konseyi	118, 119
uyum kursu	12, 13, 14, 15, 19, 22, 27, 28
okuma ve yazma için	14
ebeveynler için	14, 15
destek kursları	14
kadınlar için	14
gençler için	14
yoğun kurs	14
uyum kursu sertifikası	14
uyuşturucu danışmanlığı	88
uyuşturucu ve bağımlılık	88
vatandaşlığa kabul	22, 24, 29, 30, 32
Vatandaşlığa Kabul Testi	31
vatandaşlık	10, 24, 26, 28, 30, 31, 35, 118
vergi	34, 46, 101
Vergi dairesi	46
vize	8, 9, 26
yerleşme izni	26, 27, 28, 60, 62
yoğun kurs	14
yönetmeliklerle düzenlenen meslekler	35
yüksek öğretim	14, 17, 41, 68, 71, 74, 76, 77
yüksekokul	71, 76
yurtdışı diplomaları	35, 76

Acil Durumlar

Bazen herşeyin büyük bir hızla olması gerekir. Böyle durumlarda acilen yardıma ihtiyacınız olur. Aşağıdaki telefon numaraları çok önemlidir. Aradığınızda acil durumlarda yardım isteyebilirsiniz.

Önemli telefon numaraları

Acil Doktor: 112

Bir kişi ağır hasta veya yaralı ise bu numarayı arayarak yardım çağırınız.

İtfaiye: 112

Evinizde yangın çıkarsa veya yakınınızda yangın farkederseniz, anında bu numarayı aramalısınız.

Polis: 110

Şiddete maruz mu kaldınız veya işlenen bir suça tanık mı oldunuz? Acilen polisi arayınız. Polis memurlarına her zaman güvenebilirsiniz.

Psikolojik Yardım Hattı: 0800 1110111 veya 0800 1110222

Çaresizseniz ve ne yapacağınızı bilmiyorsanız, telefonun diğer ucunda size yardımcı olunacaktır. İstemediğiniz takdirde adınızı belirtmenize gerek yoktur.

İPUCU

Bütün acil numaralar 24 saat hizmet verir. Aramakta tereddüt etmeyiniz.

Bu kitapçık Federal İçişleri Bakanlığı'nın halka ilişkiler kapsamında ücretsiz yayınlanmaktadır. Herhangi bir siyasi partinin adayları veya seçim görevlileri tarafından seçim kampanyası için kullanılması yasaktır. Bu yasak, Avrupa, federal eyalet ve yerel seçimleri için geçerlidir. Seçim etkinliklerinde ve bilgilendirme standlarında dağıtılması, partinin reklam ve bilgi broşürlerine eklenmesi, basılması ve yapıştırılması kötüye kullanma sayılır. Başkalarına seçim reklamı amacıyla ulaştırılması da yasaktır. Nasıl, ne zaman ve hangi miktarda alıcıya ulaştığına bakılmaksızın, Federal Hükümetin herhangi bir siyasi gruptan yana taraf olduğu izlenimini yaratabilecek şekilde gelecekteki bir seçimle alakalı olarak kullanılamaz.

Künye

Yayınlayan:

Federal İçişleri Bakanlığı
Alt-Moabit 101 D, 10559 Berlin

Yazı İşleri:

Federal Göçmen ve Mülteciler Dairesi
Bilgilendirme Merkezi, Halk Servisi Bölümü
90343 Nürnberg
www.bamf.de
E-posta: info.buerger@bamf.bund.de

Tasarım ve Üretim: MEDIA CONSULTA Deutschland GmbH

Resim Kaynağı: S. 9: © Pavel Losevsky/fotolia.com; S. 13, 18: © Katy Otto;
S. 25, 110: © Marion Vogel; S. 34: © endostock/fotolia.com; S. 49: © iStock-
photo.com/m-1975; S. 57: © iStockphoto.com/monkeybusinessimages;
S. 68: © contrastwerkstatt/fotolia.com; S. 80: © Mast/fotolia.com;
S. 93: © iStockphoto.com/basht; S. 105: © iStockphoto.com/aloha-17

Baskı: Silber Druck oHG, Niestetal

3. Güncelleştirilmiş baskı, basım tarihi: Şubat 2012

Bu kitapçık ücretsizdir ve Federal Hükümet'in yayın dağıtım servisinden getirilebilir:

Publikationsversand der Bundesregierung
Postfach 48 10 09, 18132 Rostock
Tel.: 0180 5 778090

(Sabit hattan dakikası 14 sent, cep hattından aramalarda fiyatlar değişebilir)

Fax: 0180 5 778094

(Sabit hattan dakikası 14 sent, cep hattından aramalarda fiyatlar değişebilir)

E-posta: Publikationen@bundesregierung.de

Internet: www.bmi.bund.de

Sipariş numarası: BMI06318

Adınıza gönderilmek üzere alınan hakkınızdaki bilgiler, gönderme tamamlandıktan sonra silinmektedir.

Açıklama:

Yasal düzenleme, adres ve telefon değişiklikleri kitapçığın güncelliğini kısıtlayabilmekte veya bazı kısımlarını geçersiz kılabilmektedir. Bundan dolayı lütfen sizin için önemli hususlarda sözkonusu yerlerden bilgi alınız.

www.bmi.bund.de

www.bamf.de